

SAMENLEVEN IN DIVERSITEIT

November 2025

Vlaamse
overheid

INHOUD

- 1 INLEIDING**
- 2 SOCIALE COHESIE**
- 3 HOUDING TEGENOVER DIVERSITEIT**
- 4 TAALKENNIS EN TAALGEBRUIK**
- 5 NEGATIEVE ERVARINGEN EN DISCRIMINATIE**

INLEIDING

1

Achtergrond & onderzoeksdoelstellingen

Achtergrond

Survey Samenleven in Diversiteit

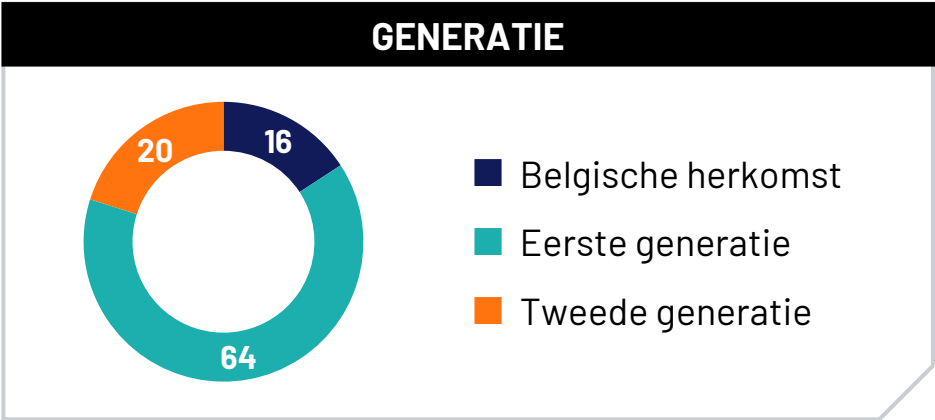
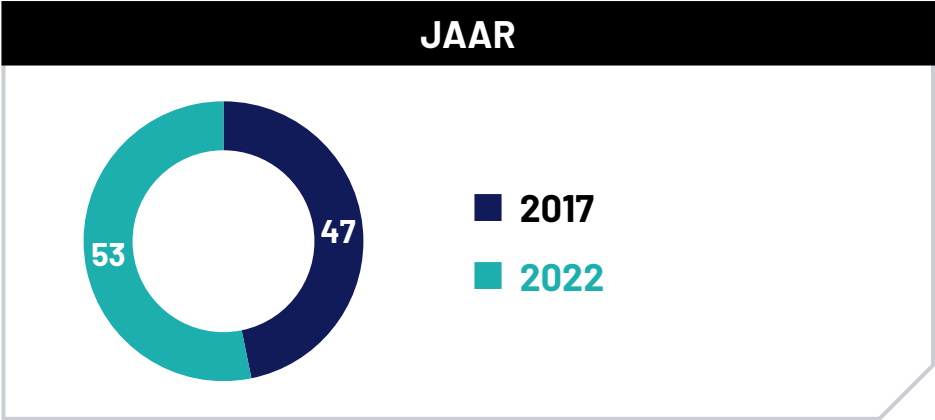
Aandacht aan de aspecten van het samenleven in diversiteit die in administratieve data en algemene bevolkingssurveys onderbelicht blijven

Onderzoeksdoelstellingen

- Dieper inzicht krijgen in de complexe dynamieken van het samenleven in een diverse samenleving
- Verbanden ontrafelen die de rol van achtergrondkenmerken belichten en hoe deze voor verschillende herkomstgroepen anders kunnen uitwerken

SID steekproef

HERKOMST			
	Belgische	 16%	n=1505
	Marokkaanse	 15%	n=1461
	Turkse	 16%	n=1529
	Congolese	 14%	n=1369
	Afghaanse	 8%	n=781
	Roemeense	 15%	n=1457
	Poolse	 15%	n=1441

Source: Samenleven in diversiteit-survey

Multivariate methoden

Voor de verschillende thema's gebruiken we diverse benaderingen. Bij sommige thema's analyseren we **gemiddelden**, zoals de gemiddelde verbondenheid. In andere gevallen bekijken we **percentages**, zoals hoeveel mensen 'ja' of 'nee' antwoorden op het ervaren van discriminatie.

Multivariate regressie

Biedt inzicht in de individuele invloed van achtergrondkenmerken op 'samenleven in diversiteit'.

Beslissingsbomen

Identificeert specifieke profielen of groepen die gedeelde ervaringen hebben of vergelijkbare kenmerken.

SOCIALE COHESIE

2

Thema's Sociale Cohesie

✓ **Verbondenheid met de Belgische samenleving**

✗ Verbondenheid met het herkomstland

✓ **Niet verbonden met de Belgische samenleving en het herkomstland**

✓ **Het ervaren van druk vanuit de herkomstgemeenschap**

✓ **Aantal buurtcontacten**

✗ Diversiteit van de buurtcontacten

✓ **Diversiteit van de vriendengroep**

✓ **Sociaal isolement**

✗ Divers bezoeken

✓ **Wens om meer personen van Belgische herkomst te leren kennen**

✗ Deelname aan het verenigingsleven

✗ Diversiteit van het verenigingsleven

Achtergrondkenmerken bij thema Sociale cohesie

Herkomstgroep

Generatie

Aantal jaren in België

Inburgeringsstatus

Geslacht

Leeftijd

Gezinssituatie

Aantal kinderen

Leeftijd van
het jongste kind

Verstedelijkingsgraad

Opleidingsniveau

Land van het
hoogste diploma

Kennis van het Nederlands

Kennis van het Frans

Kennis van het Engels

Werksituatie

Huishoudens
naar werksituatie

Financiële situatie

Langdurige ziekte
of beperking

Mate van
praktiserend gelovig

Diversiteit van de
buurtcontacten

Ploegenstelsel

Eigendom woning

Negatieve ervaringen
vanwege geloof, herkomst,
of huidskleur

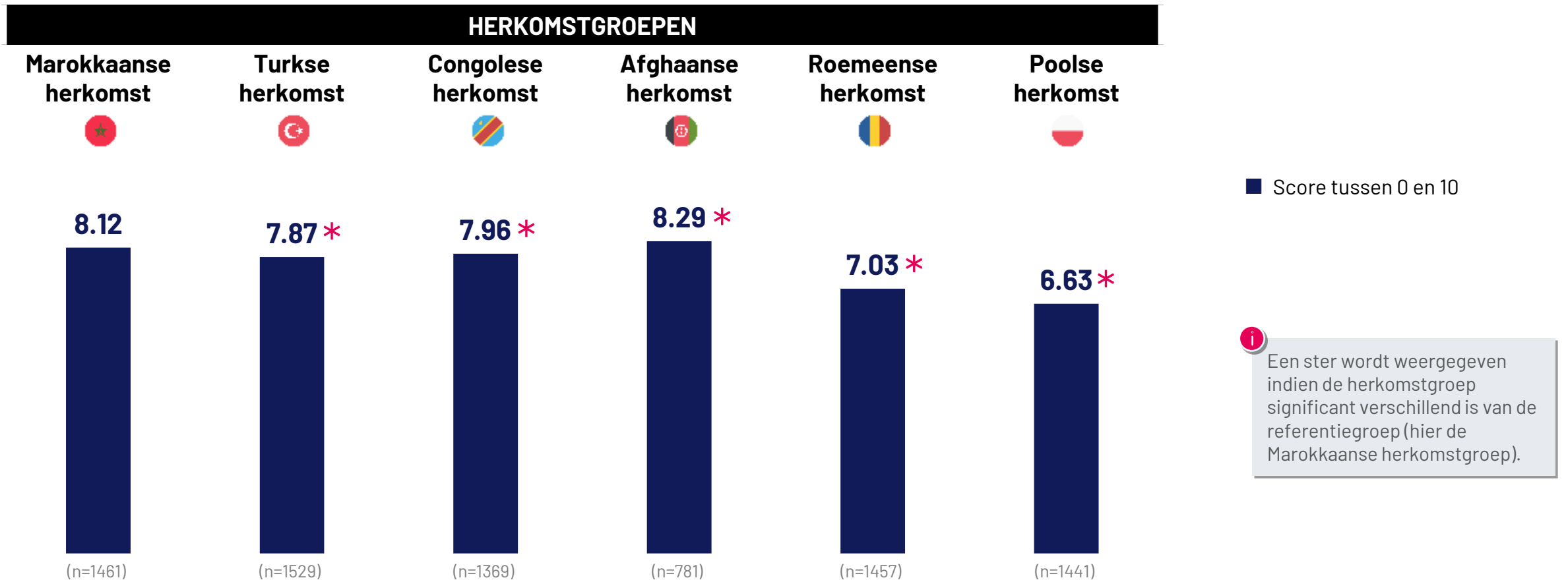
VERBONDENHEID MET DE BELGISCHE SAMENLEVING

2.1

*Hoe sterk voelt u zich Belg?
Voelt u zich thuis in België?*

Verbondenheid met de Belgische samenleving: index op 10.

De Afghaanse herkomstsgroep voelt zich het meest verbonden met de Belgische samenleving. De Poolse en Roemeense herkomstsgroep voelen zich minder verbonden met de Belgische samenleving in vergelijking met de andere herkomstsgroepen.

Vraag: Mate van verbondenheid met de Belgische samenleving: index op een schaal van 10 punten.

Conclusies over de herkomstgroepen heen

GENERATIE EN VERBLIJFSDUUR

Behoren tot de tweede generatie en een langer verblijf in België hangen samen met een hogere verbondenheid met de Belgische samenleving.

GESLACHT

Vrouwen hebben een lagere verbondenheid met de Belgische samenleving dan mannen.

NEDERLANDSE TAALVAARDIGHEID EN INBURGERINGSTRAJECT

Ook een betere Nederlandse taalvaardigheid en het gevolgd hebben van een inburgeringstraject zijn geassocieerd met een hogere verbondenheid met de Belgische samenleving.

NEGATIEVE ERVARINGEN OMWILLE VAN HERKOMST/HUIDSKLEUR/GELOOF

Personen die minstens 1 negatieve ervaring hebben meegemaakt voelen een lagere verbondenheid met de Belgische samenleving.

DIVERSE BUURTCONTACTEN

Het hebben van diverse buurtcontacten is geassocieerd met een hogere verbondenheid met de Belgische samenleving.

TIJD

In het algemeen is er geen toename of daling in het gevoel van verbondenheid met België tussen 2017 en 2022.

Verschillen tussen de herkomstgroepen

Praktiserend gelovig

- Marokkaanse herkomstgroep: meer praktiserend gelovig zijn hangt samen met een lagere verbondenheid met de Belgische samenleving.
- Congolese, Roemeense en Poolse herkomstgroepen: het verband tussen meer praktiserend gelovig zijn en een lagere verbondenheid is minder sterk dan bij de Marokkaanse herkomstgroep.
- Afghaanse herkomstgroep: meer praktiserend gelovig zijn hangt samen met een hogere verbondenheid.

Kennis Nederlands

- Marokkaanse herkomstgroep: betere kennis van het Nederlands hangt samen met een hogere verbondenheid met de Belgische samenleving.
- Roemeense en Poolse herkomstgroepen: het verband tussen een betere kennis van het Nederlands en een hogere verbondenheid is veel sterker dan bij de Marokkaanse herkomstgroep.

Eigendom woning

- Marokkaanse herkomstgroep: geen verband
- Roemeense en Poolse herkomstgroepen: er is een positief verband tussen eigenaarschap van de woning en een hogere verbondenheid met de Belgische samenleving.

Voor herkomstgroepen die niet specifiek worden genoemd, geldt dat de effecten van de achtergrondkenmerken niet significant verschillen van de Marokkaanse herkomstgroep, wat impliceert dat deze kenmerken een vergelijkbare associatie hebben met de verbondenheid met de Belgische samenleving als bij de Marokkaanse herkomstgroep.

NIET VERBONDEN MET HET HERKOMSTLAND EN DE BELGISCHE SAMENLEVING

2.2

Hoe sterk voelt u zich Belg?

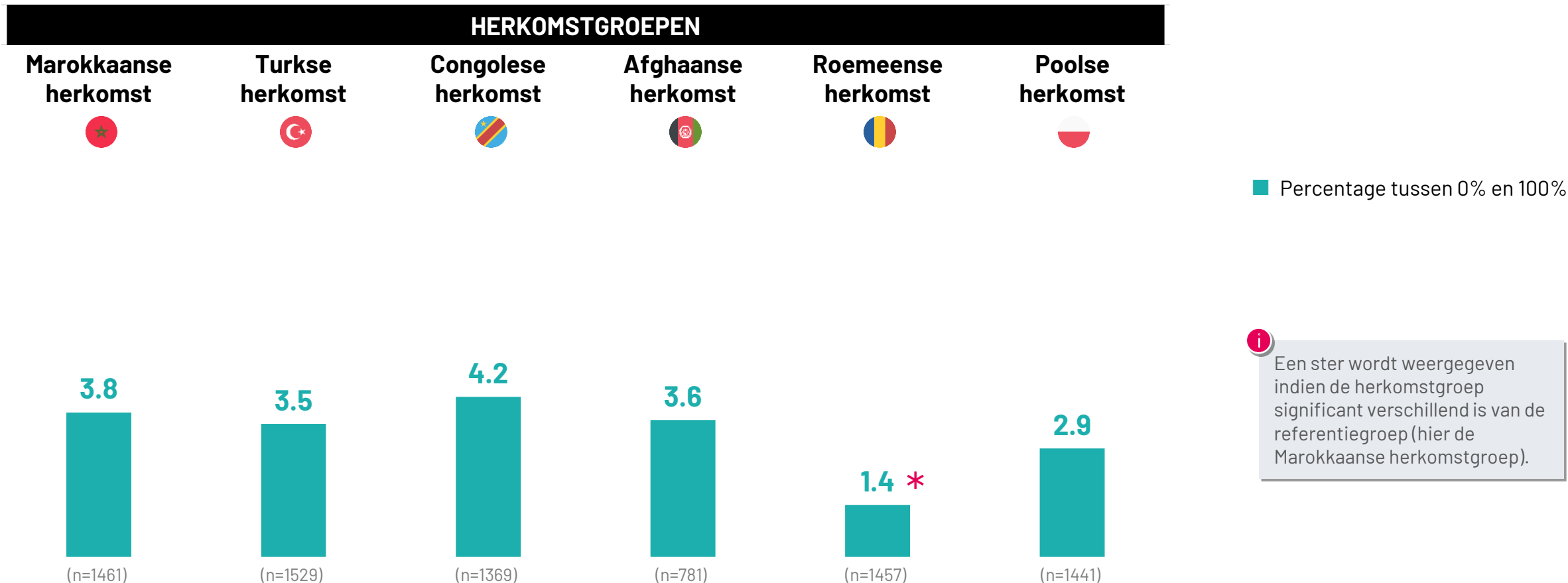
Voelt u zich thuis in België?

Hoe sterk voelt u zich [herkomstgroep]?

Hoe vaak heeft u contact met familie of vrienden in uw herkomstland?

Niet verbonden met de Belgische samenleving én met het herkomstland: percentage tussen 0 en 100.

Een klein percentage voelt zich niet verbonden met zowel het herkomstland als België. Het percentage is het hoogst bij de Congolese herkomstsgroep.

Vraag: Niet-verbondenheid: percentage tussen 0 en 100 gebaseerd op 0=niet-verbonden en 1=wel-verbonden.

Conclusies over de herkomstgroepen heen

GENERATIE

Personen die tot de tweede generatie behoren hebben een grotere kans op zich niet-verbonden voelen.

MATE VAN PRAKTISEREND GELOVIG ZIJN

Ook personen die minder praktiserend gelovig zijn hebben een grotere kans op zich niet-verbonden voelen.

DIVERSE BUURTCONTACTEN

Personen die geen diverse buurtcontacten hebben, hebben een grotere kans op niet-verbondenheid.

NEGATIEVE ERVARINGEN OMWILLE VAN HERKOMST/HUIDSKLEUR/GELOOF

Personen die minstens 1 negatieve ervaring hebben meegemaakt, hebben een grotere kans op niet-verbondenheid.

LANGDURIGE PSYCHISCHE PROBLEMEN

Personen die psychische problemen hebben, hebben een grotere kans op niet-verbondenheid.

HET ERVAREN VAN DRUK VANUIT DE HERKOMSTGEMEENSCHAP

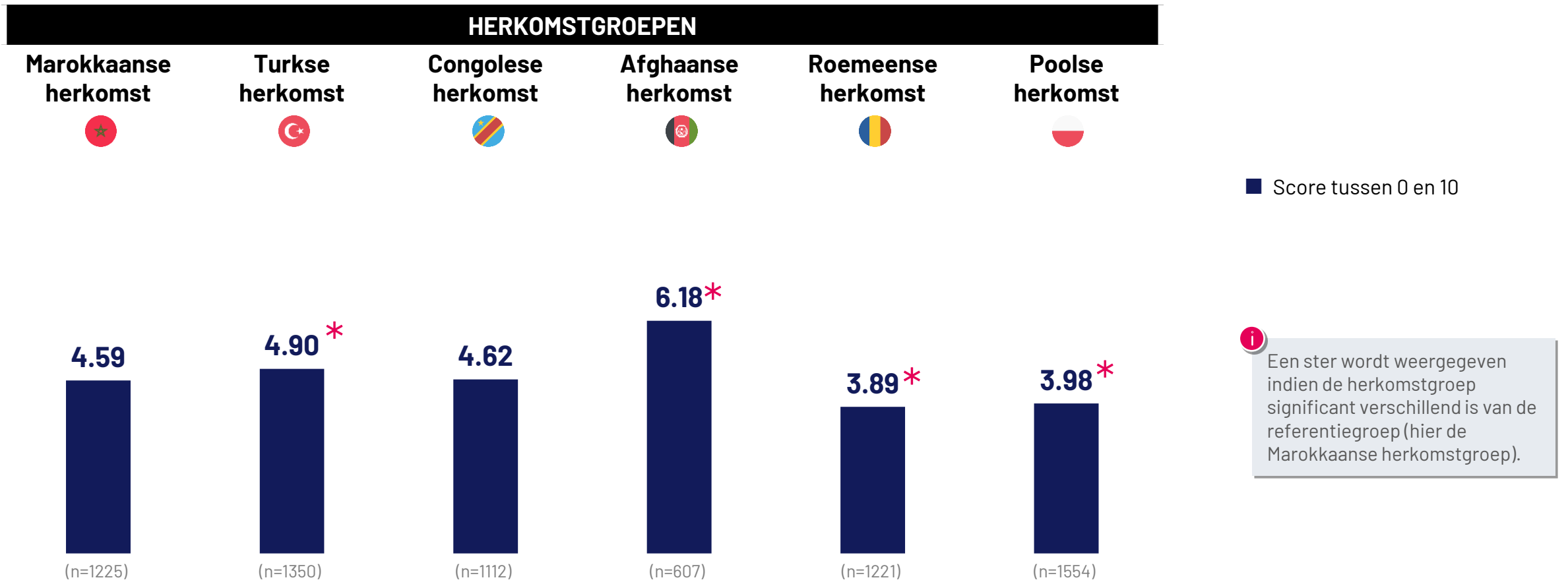
2.3

De gemeenschap oefent veel druk uit om je aan de gewoontes en regels te houden.

Mijn familie heeft of had veel invloed op de keuze van mijn partner.

Het ervaren van druk vanuit de herkomstgemeenschap: index op 10.

Personen van Afghaanse herkomst ervaren veruit de meeste druk vanuit hun gemeenschap. Ook personen van Turkse herkomst ervaren meer druk dan personen van de Marokkaanse herkomstsgroep. Mensen met een Roemeense herkomst ervaren aanzienlijk minder druk, net zoals de Poolse herkomst.

Vraag: Het ervaren van druk vanuit de herkomstgemeenschap: index op een schaal van 10 punten.

Conclusies over de herkomstgroepen heen

GEZINSSITUATIE

Alleenstaanden, respondenten die bij hun ouders wonen en koppels zonder kinderen ervaren meer druk.

LEEFTIJD

Personen die jonger zijn ervaren meer druk.

HUISHOUDENS NAAR WERKSITUATIE

Huishoudens met twee verdieners ervaren minder druk.

TIJD

In het algemeen is er geen toename of daling in het ervaren van druk tussen 2017 en 2022.

Verschillen tussen de herkomstgroepen

Leeftijd

- Marokkaanse herkomstgroep: Jongere personen ervaren meer druk.
- Congolese en Roemeense herkomstgroepen: dit verband is niet aanwezig.

Kennis Nederlands

- Marokkaanse herkomstgroep: een betere kennis van het Nederlands hangt samen met het ervaren van minder druk vanuit de herkomstgemeenschap
- Congolese en Roemeense herkomstgroepen: beter Nederlands kunnen spreken hangt samen met het ervaren van meer druk vanuit de herkomstgemeenschap

 Voor herkomstgroepen die niet specifiek worden genoemd, geldt dat de effecten van de achtergrondkenmerken niet significant verschillen van de Marokkaanse herkomstgroep, wat impliceert dat deze kenmerken een vergelijkbare associatie hebben met het ervaren van druk vanuit de herkomstgemeenschap als bij de Marokkaanse herkomstgroep.

AANTAL BUURTCONTACTEN

2.4

Hoe vaak praatte u met personen van Belgische herkomst uit uw buurt de voorbije 12 maanden?

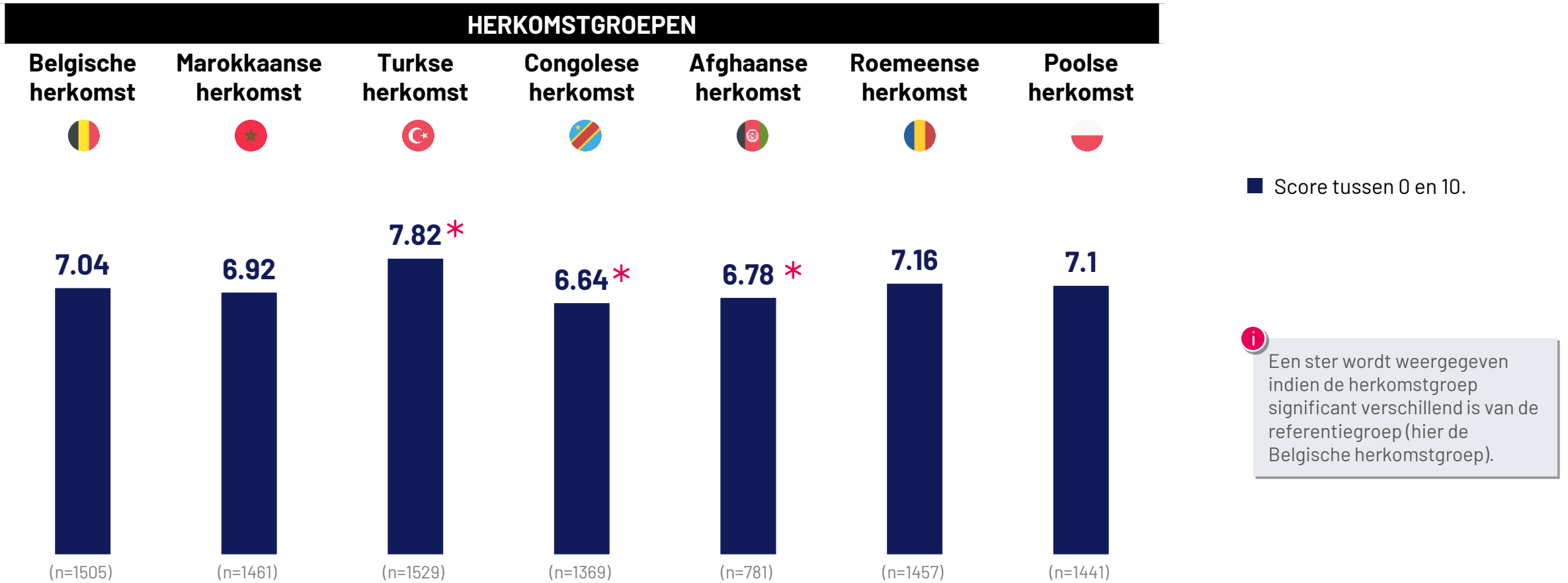
*Hoe vaak praatte u met personen van eigen herkomst uit uw buurt de voorbije 12 maanden?**

Hoe vaak praatte u met personen van andere herkomst uit uw buurt de voorbije 12 maanden?

*Niet gesteld aan mensen van Belgische herkomst

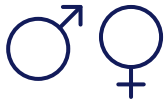
Aantal buurtcontacten: index op 10.

De Turkse herkomstgroep heeft gemiddeld meer buurtcontacten, terwijl de Congolese en Afghaanse herkomstgroep er gemiddeld minder hebben.

Vraag: Aantal buurtcontacten: index op een schaal van 10 punten.

Conclusies over de herkomstgroepen heen

GESLACHT

Vrouwen hebben minder buurtcontacten dan mannen.

EIGENDOM WONING

Eigenaar zijn van een woning hangt samen met meer buurtcontacten.

KENNIS NEDERLANDS

Een betere kennis van het Nederlands hangt positief samen met de hoeveelheid buurtcontacten.

MATE VAN PRAKTISEREND GELOVIG ZIJN

Personen die meer praktiserend gelovig zijn hebben meer buurtcontacten.

TIJD

Er is een significante stijging in het aantal buurtcontacten in 2022 tegenover 2017.

DIVERSITEIT VAN DE VRIENDENGROEP

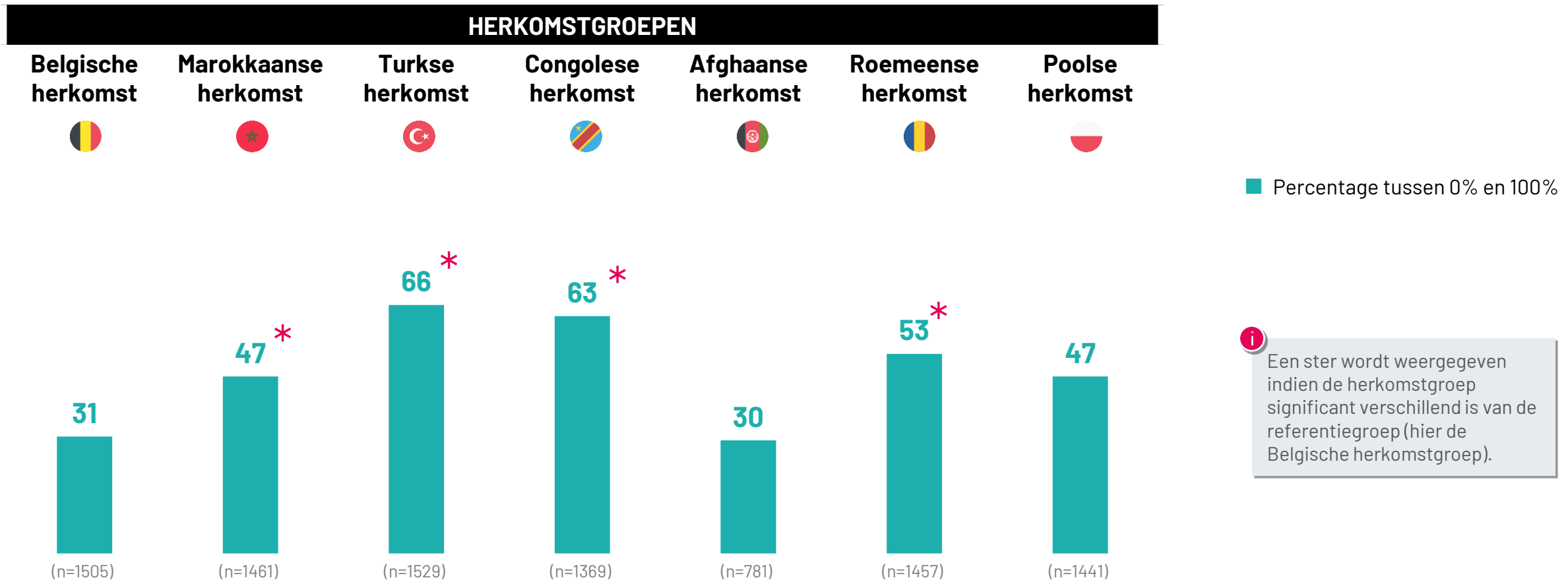
2.5

Hoeveel vrienden en kennissen van Belgische herkomst heeft u?
*Hoeveel vrienden en kennissen van eigen herkomst heeft u?**
Hoeveel vrienden en kennissen van een andere herkomstsgroep heeft u?

*Niet gesteld aan mensen van Belgische herkomst

Diversiteit van de vriendengroep: percentage tussen 0 en 100.

Personen van Turkse en Congolese herkomst hebben het vaakst een diverse vriendengroep. Personen van Afghaanse en Belgische herkomst hebben het minst vaak een diverse vriendengroep.

Vraag: Diversiteit van de vriendengroep: percentage tussen 0 en 100 gebaseerd op 0 = geen diverse vriendengroep en 1 = wel diverse vriendengroep.

Conclusies over de herkomstgroepen heen

LEEFTIJD EN WERKSITUATIE

Jongeren en werkenden hebben een meer diverse vriendengroep dan ouderen en werklozen of inactieven.

AANTAL JAREN IN BELGIË

Personen die al langer in België wonen hebben een meer diverse vriendengroep.

NEDERLANDSE TAALVAARDIGHEID

Ook een betere Nederlandse taalvaardigheid is geassocieerd met een meer diverse vriendengroep.

DIVERSE BUURTCONTACTEN

Het hebben van diverse buurtcontacten is geassocieerd met een meer diverse vriendengroep.

PRAKTISEREND GELOVIG ZIJN

Meer praktiserend gelovig zijn houdt verband met het hebben van een meer diverse vriendengroep.

TIJD

Er is een toename in het hebben van een diverse vriendengroep tussen 2017 en 2022.

Verschillen tussen de herkomstgroepen

Verstedelijkingsgraad

- Belgische herkomstgroep: wonen in Brussel, Antwerpen of Gent gaat vaker samen met het hebben van een diverse vriendengroep dan wonen in Vlaanderen exclusief de centrumsteden
- Poolse herkomstgroep: wonen in Brussel gaat minder vaak gepaard met een diverse vriendengroep
- Marokkaanse, Turkse, Congolese en Poolse herkomstgroepen: wonen in Antwerpen of Gent is geassocieerd met minder vaak een diverse vriendengroep

Geslacht

- Belgische herkomstgroep: geen verschil tussen mannen en vrouwen
- Marokkaanse, Turkse, Afghaanse, Roemeense en Poolse herkomst: vrouwen hebben minder vaak een diverse vriendengroep dan mannen

Eigendom woning

- Belgische herkomst: eigenaar zijn van een woning gaat minder vaak samen met een diverse vriendengroep
- Turkse, Congolese, Afghaanse, Roemeense en Poolse herkomst: eigenaar zijn van een woning gaat vaak samen met het hebben van een diverse vriendengroep

Voor herkomstgroepen die niet specifiek worden genoemd, geldt dat de effecten van de achtergrondkenmerken niet significant verschillen van de Belgische herkomstgroep, wat impliceert dat deze kenmerken een vergelijkbare associatie hebben met de diversiteit van de vriendengroep als bij de Belgische herkomstgroep.

SOCIAAL ISOLEMENT

2.6

Hoe vaak krijgt u bezoek of gaat u op bezoek bij familie die niet bij u inwoont?

Hoe vaak krijgt u bezoek of gaat u op bezoek bij buren, kennissen of vrienden van Belgische herkomst?

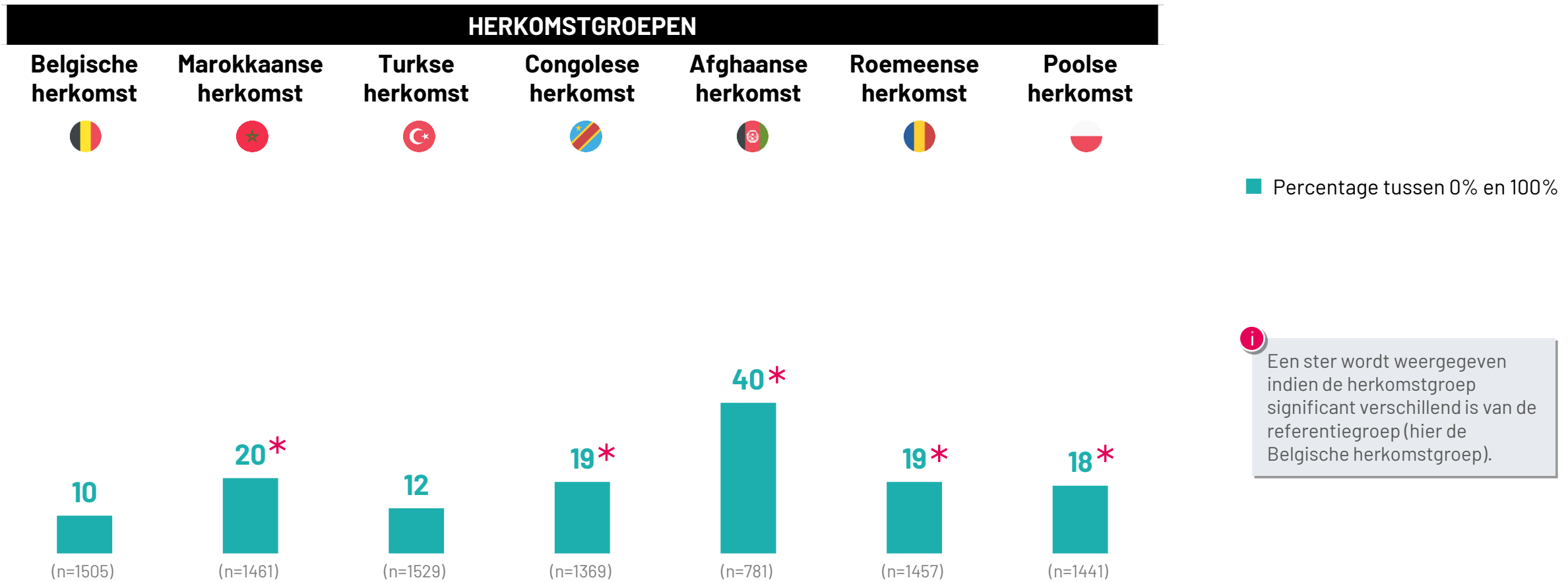
*Hoe vaak krijgt u bezoek of gaat u op bezoek bij buren, kennissen of vrienden van de eigen herkomst?**

Hoe vaak krijgt u bezoek of gaat u op bezoek buren, kennissen of vrienden van een andere herkomstgroep?

*Niet gesteld aan mensen van Belgische herkomst

Sociaal isolement: percentage tussen 0 en 100.

Het sociaal isolement is bij personen met Afghaanse herkomst vier keer zo hoog als bij personen met een Belgische herkomst.

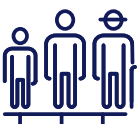
Vraag: Sociaal isolement: percentage tussen 0 en 100 gebaseerd op 0 = geen sociaal isolement en 1 = wel sociaal isolement.

Conclusies over de herkomstgroepen heen

DIVERSE BUURTCONTACTEN

Het hebben van diverse buurtcontacten is geassocieerd met een lager risico op sociaal isolement.

LEEFTIJD

Een oudere leeftijd hangt samen met een hoger risico op sociaal isolement.

PRAKTISEREND GELOVIG ZIJN

Meer praktiserend gelovig zijn houdt verband met een lager risico op sociaal isolement.

AANTAL JAREN IN BELGIË

Personen die al langer in België wonen hebben een lager risico op sociaal isolement.

FINANCIËLE SITUATIE

Personen die (goed) rondkomen met hun inkomen, hebben ook een lager risico op sociaal isolement dan personen die moeilijk rondkomen.

TIJD

Er is een toename in sociaal isolement tussen 2017 en 2022.

Verschillen tussen de herkomstgroepen

Verstedelijingsgraad

- Belgische herkomstgroep: Er is geen verschil in sociaal isolement tussen wonen in Brussel en Vlaanderen exclusief de centrumsteden. In Antwerpen/Gent is er minder sociaal isolement.
- Afghaanse herkomstgroep: wonen in Brussel gaat gepaard met minder sociaal isolement
- Marokkaanse, Turkse, Congolese en Roemeense herkomstgroepen: wonen in Antwerpen of Gent is geassocieerd met meer sociaal isolement

Voor herkomstgroepen die niet specifiek worden genoemd, geldt dat de effecten van de achtergrondkenmerken niet significant verschillen van de Belgische herkomstgroep, wat impliceert dat deze kenmerken een vergelijkbare associatie hebben met sociaal isolement als bij de Belgische herkomstgroep.

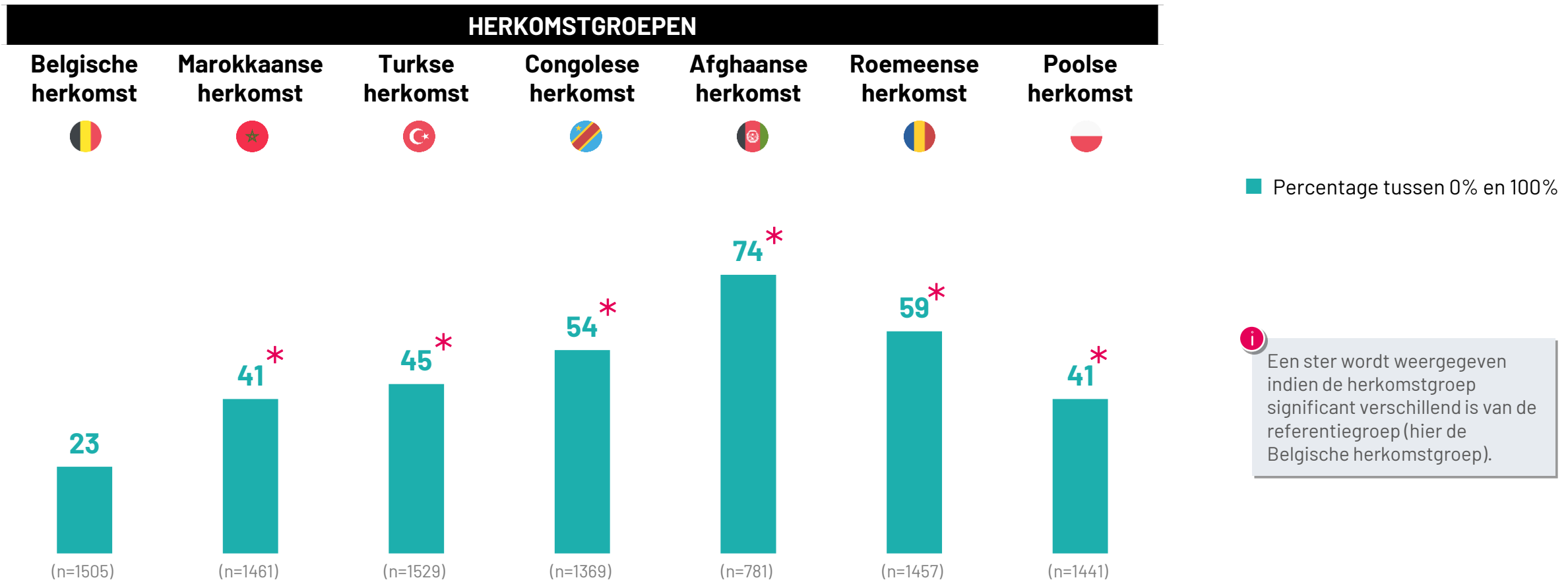
WENS OM MEER PERSONEN VAN BELGISCHE HERKOMST TE LEREN KENNEN

2.7

Ik zou meer personen van Belgische herkomst willen leren kennen.

Wens om meer personen van Belgische herkomst te leren kennen: percentage tussen 0 en 100.

Personen van Afghaanse herkomst hebben de grootste wens om meer personen van Belgische herkomst te leren kennen.

Vraag: Wens om meer personen van Belgische herkomst te leren kennen : percentage tussen 0 en 100 gebaseerd op 0 = geen wens om meer personen van Belgische herkomst te leren kennen en 1 = wel wens om meer personen van Belgische herkomst te leren kennen.

Conclusies over de herkomstgroepen heen

AANTAL JAREN IN BELGIË

Personen die minder lang in België wonen, hebben een grotere wens om meer personen van Belgische herkomst te leren kennen.

LEEFTIJD

Ook jongeren hebben een grotere wens om meer personen van Belgische herkomst te leren kennen.

FINANCIËLE SITUATIE

Personen die moeite hebben om financieel rond te komen, hebben een grotere wens om meer personen van Belgische herkomst te leren kennen.

INBURGERINGSTRAJECT

Personen die het inburgeringstraject hebben gevolgd, hebben een grotere wens om meer personen van Belgische herkomst te leren kennen.

PRAKTISEREND GELOVIG ZIJN

Meer praktiserend gelovig zijn, staat in verband met een grotere wens om meer personen van Belgische herkomst te leren kennen.

TIJD

Er is in 2022 minder wens naar meer personen van Belgische herkomst leren kennen in vergelijking met 2017.

Verschillen tussen de herkomstgroepen

Werksituatie

- Belgische herkomstgroep: er is geen effect van werkloos zijn
- Congolese, Afghaanse en Roemeense herkomstgroepen: werklozen hebben een grotere wens om meer personen van Belgische herkomst te leren kennen dan personen met werk.

Voor herkomstgroepen die niet specifiek worden genoemd, geldt dat de effecten van de achtergrondkenmerken niet significant verschillen van de Belgische herkomstgroep, wat impliceert dat deze kenmerken een vergelijkbare associatie hebben met de wens om meer personen van Belgische herkomst te leren kennen als bij de Belgische herkomstgroep.

VRAGEN?

HOUDING TEGENOVER DIVERSITEIT

3

Thema's Houding tegenover diversiteit

✓ Houding ten opzichte van holebiseksualiteit

✓ Houding ten opzichte van gendergelijkheid

✓ Houding ten opzichte van herkomstdiversiteit

✗ Houding ten opzichte van het kunnen behouden van de eigen cultuur door personen van buitenlandse herkomst die in België komen wonen

✓ Houding ten opzichte van een ander geloof

✓ Zich zorgen maken over geweld

Achtergrondkenmerken bij paper 2: houding tegenover diversiteit

 Herkomstgroep	 Leeftijd	 Kennis van het Nederlands	 Financiële situatie	 Buurtcontacten van Belgische herkomst
 Generatie	 Gezinssituatie	 Kennis van het Frans	 Mate van praktiserend gelovig	 Vrienden eigen herkomst
 Aantal jaren in België	 Verstedelijkingsgraad	 Kennis van het Engels	 Eigendom woning	 Buurtcontacten van eigen herkomst
 Inburgeringsstatus	 Opleidingsniveau	 Werksituatie	 Negatieve ervaringen vanwege geloof, herkomst, of huidskleur	 Vrienden van andere herkomst
 Geslacht	 Land van het hoogste diploma	 Huishoudens naar werksituatie	 Vrienden van Belgische herkomst	 Buurtcontacten van andere herkomst

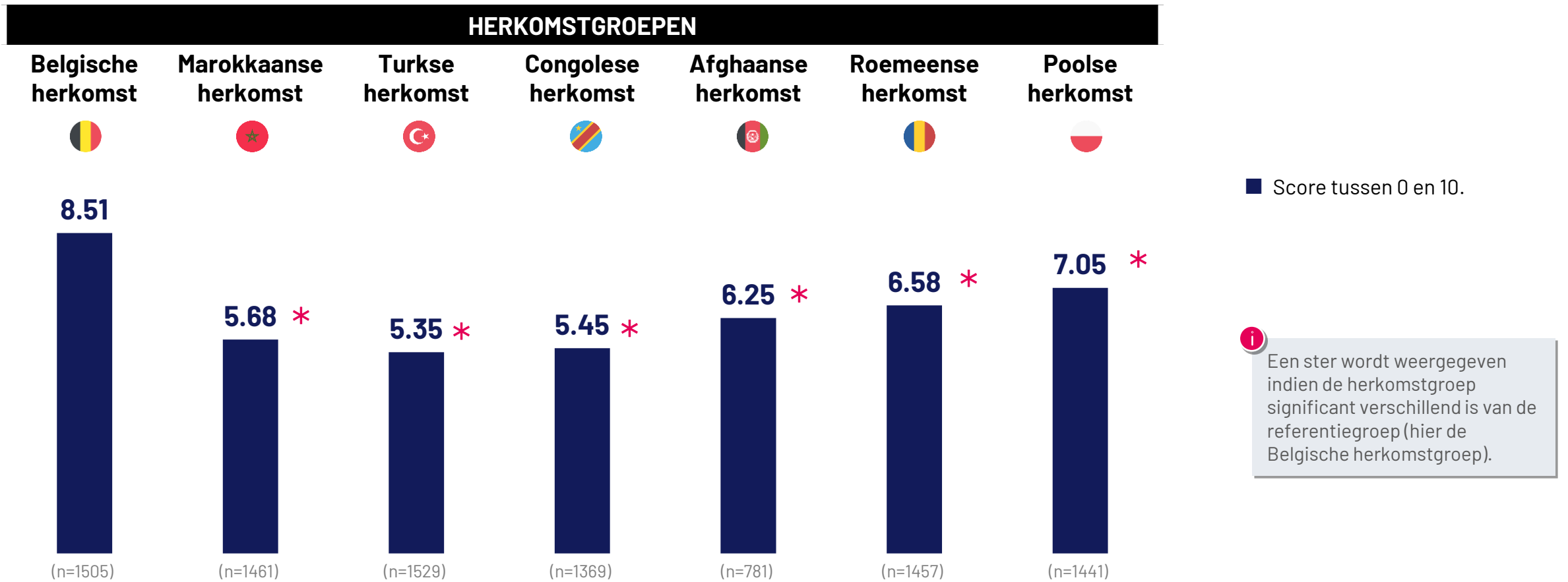
HOUDING TEN OPZICHTE VAN HOLEBISEKSUALITEIT

3.1

*Homoseksuele mannen en lesbische vrouwen moeten hun leven kunnen leiden zoals zij dat willen.
Het is goed dat twee personen van hetzelfde geslacht met elkaar mogen trouwen.
Ik zou het oké vinden als mijn kind een partner heeft van hetzelfde geslacht.*

Houding ten opzichte van holebiseksualiteit: index op 10.

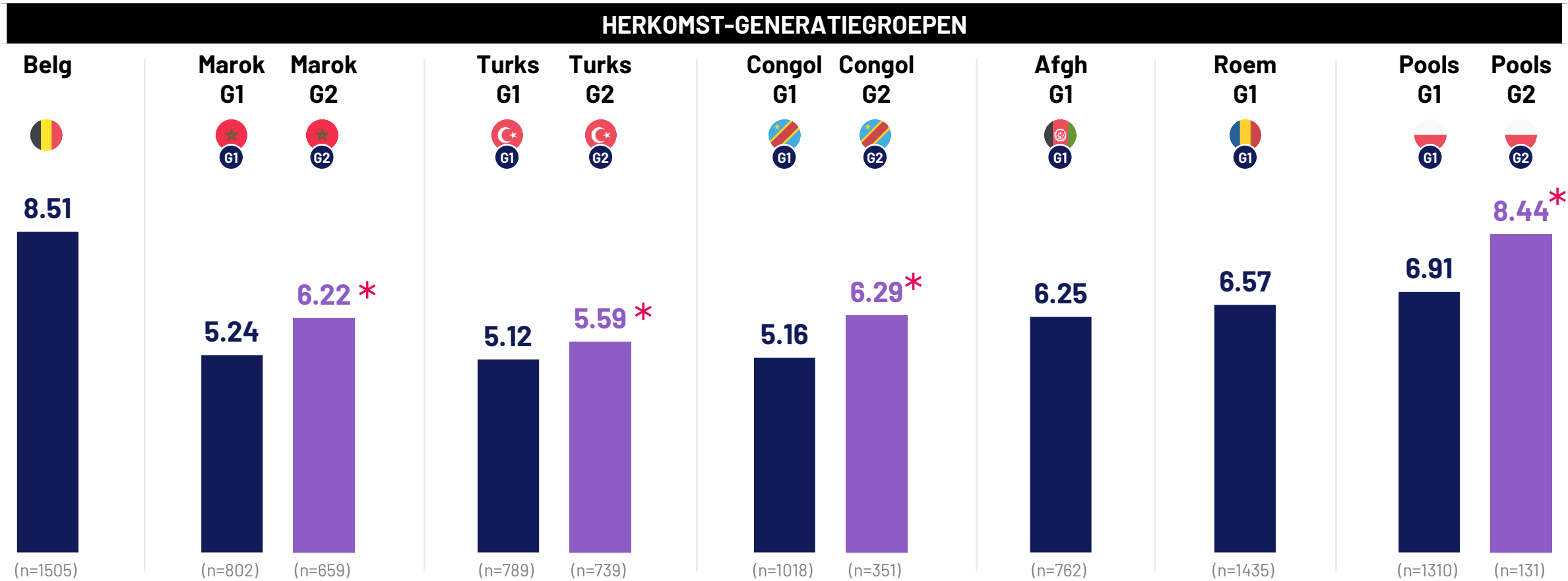
Personen van Belgische herkomst hebben de meest positieve houding ten opzichte van holebiseksualiteit. Bij de andere herkomstgroepen is het gemiddelde duidelijker lager. De Turkse, Congolesse en Marokkaanse herkomstgroep hebben gemiddeld de meest negatieve houding ten opzichte van holebiseksualiteit.

Vraag: Houding ten opzichte van holebiseksualiteit: index op een schaal van 10 punten.

Houding ten opzichte van holebiseksualiteit: index op 10.

De tweede generatie binnen de Marokkaanse, Turkse, Congolese en Poolse herkomstsgroepen staat significant positiever tegenover holebiseksualiteit dan de eerste generatie.

i Een ster wordt weergegeven indien er significante verschillen zijn tussen de generaties binnen elke herkomstgroep.

Vraag: Houding ten opzichte van holebiseksualiteit: index op een schaal van 10 punten.
De tweede generatie van Afghaanse en Roemeense herkomst zijn omwille van de kleine steekproefomvang niet meegenomen in de analyse.

■ Score tussen 0 en 10.
■ G1 ■ G2

Conclusies over de herkomstgroepen heen

PRAKTISEREND GELOVIG ZIJN

De mate van praktiserend gelovig zijn speelt de grootste rol in de houding ten opzichte van holebiseksualiteit, waarbij minder praktiserend gelovig zijn, samenhangt met een positievere houding.

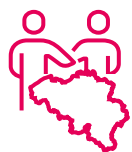
OPLEIDINGSNIVEAU

Hoger opgeleiden staan positiever ten opzichte van holebiseksualiteit dan lager opgeleiden.

GESLACHT

Vrouwen hebben een positievere houding ten opzichte van holebiseksualiteit.

VRIENDEN VAN BELGISCHE HERKOMST

Het hebben van minstens 5 vrienden van Belgische herkomst is geassocieerd met een positievere houding ten opzichte van holebiseksualiteit.

TIJD

In 2022 is er een significant positievere houding ten opzichte van holebiseksualiteit dan in 2017.

Verschillen tussen de herkomstgroepen

Geslacht

- Belgische herkomstgroep: vrouwen hebben gemiddeld gezien een positievere houding ten opzichte van holebiseksualiteit dan mannen.
- Roemeense en Poolse herkomst: het verband tussen vrouwen en een positievere houding is hier nog sterker dan bij de Belgische herkomstgroep.

Leeftijd

- Belgische herkomstgroep: geen verband tussen leeftijd en houding ten opzichte van holebiseksualiteit.
- Turkse, Roemeense en Poolse herkomst: een hogere leeftijd gaat samen met een positievere houding.

Mate van praktiserend gelovig zijn

- Belgische herkomst: meer praktiserend gelovig zijn gaat samen met een negatievere houding ten opzichte van holebiseksualiteit.
- Turkse, Congolese en Roemeense herkomst: het verband tussen meer praktiserend gelovig zijn en een negatievere houding is hier nog sterker dan bij de Belgische herkomstgroep.

Voor herkomstgroepen die niet specifiek worden genoemd, geldt dat de effecten van de achtergrondkenmerken niet significant verschillen van de Belgische herkomstgroep, wat impliceert dat deze kenmerken een vergelijkbare associatie hebben met de houding ten opzichte van holebiseksualiteit als bij de Belgische herkomstgroep.

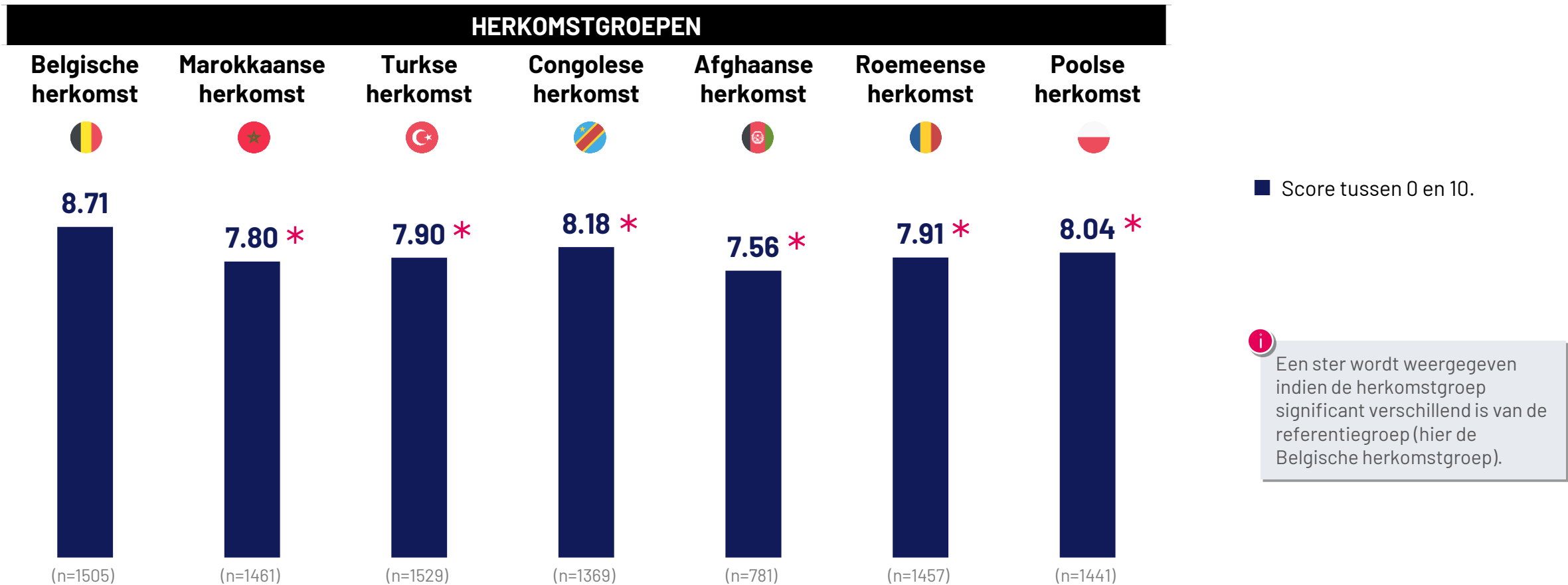
HOUDING TEN OPZICHTE VAN GENDERGELIJKHEID

3.2

*Studeren en een goed diploma zijn even belangrijk voor vrouwen als voor mannen.
Als er kinderen zijn in het gezin, zouden vrouwen best thuisblijven in plaats van te gaan werken.
Vooral de man moet voor het gezinsinkomen zorgen.
Het is normaal dat een vrouw leiding kan geven aan mannen op het werk.*

Houding ten opzichte van gendergelijkheid: index op 10.

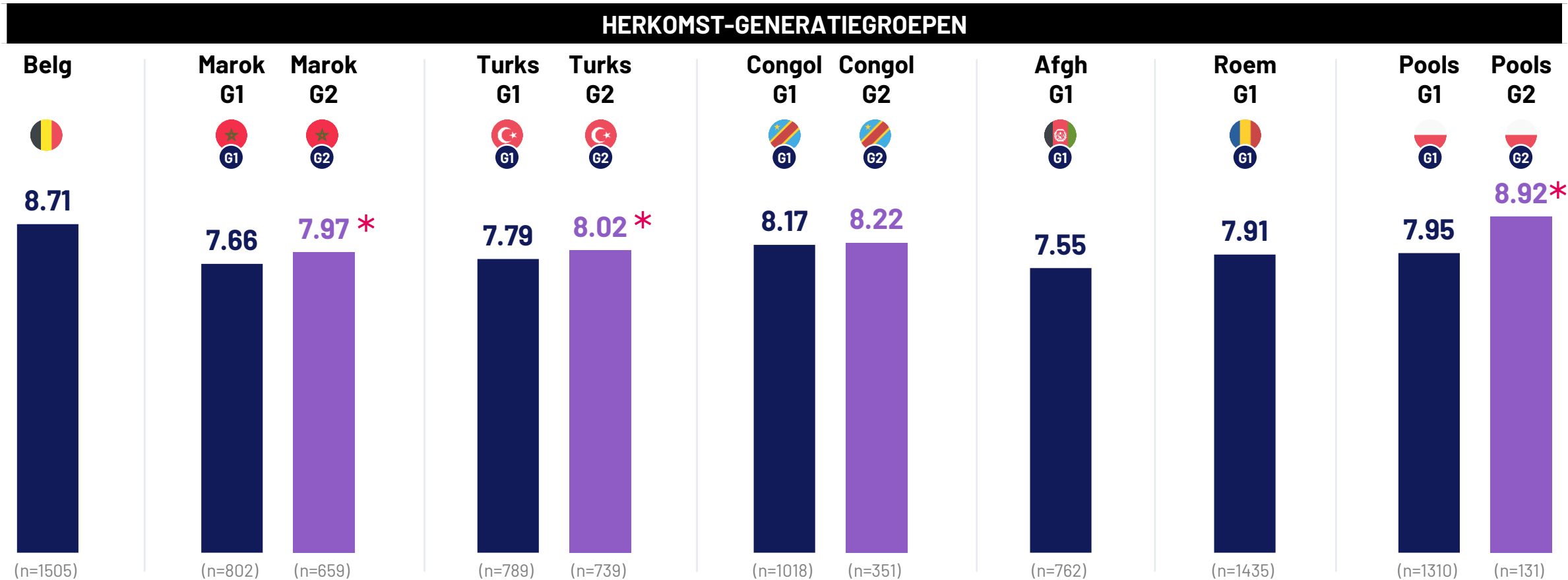
De Belgische herkomstgroep staat het meest positief tegenover gendergelijkheid. De Afghaanse herkomstgroep staat het minst positief tegenover gendergelijkheid.

Vraag: Houding ten opzichte van gendergelijkheid: index op een schaal van 10 punten.

Houding ten opzichte van gendergelijkheid: index op 10.

De tweede generatie is over het algemeen positiever ten opzichte van gendergelijkheid dan de eerste generatie (behalve bij de Congolese herkomst waar er geen significant verschil is).

i Een ster wordt weergegeven indien er significante verschillen zijn tussen de generaties binnen elke herkomstgroep.

Vraag: Houding ten opzichte van gendergelijkheid: index op een schaal van 10 punten.
De tweede generatie van Afghaanse en Roemeense herkomst zijn omwille van de kleine steekproefomvang niet meegenomen in de analyse.

■ Score tussen 0 en 10.
■ G1 ■ G2

Conclusies over de herkomstgroepen heen

OPLEIDINGSNIVEAU

Hoger opgeleiden staan positiever ten opzichte van gendergelijkheid dan laagopgeleiden.

PRAKTISEREND GELOVIG ZIJN

Meer praktiserend gelovig zijn hangt samen met een minder positieve houding.

INBURGERINGSTRAJECT

Wie een inburgeringstraject gevolgd heeft, heeft een positievere houding ten opzichte van gendergelijkheid dan wie dit niet gevolgd heeft.

FINanciële SITUATIE EN HUISHOUDENS NAAR WERKINTENSITEIT

Tweeverdieners respondenten die goed rondkomen met het inkomen hebben een positievere houding ten opzichte van gendergelijkheid.

VRIENDEN VAN BELGISCHE HERKOMST

Personen met minstens 5 vrienden van Belgische herkomst hebben een positievere houding ten opzichte van gendergelijkheid.

TIJD

In het algemeen is er een positievere houding ten opzichte van gendergelijkheid in 2022 vergeleken met 2017.

Verschillen tussen de herkomstgroepen

Geslacht

- Belgische herkomstgroep: vrouwen hebben gemiddeld gezien een positievere houding ten opzichte van gendergelijkheid dan mannen.
- Marokkaanse, Congolese, en Poolse herkomst: vrouwen hebben een positievere houding dan mannen, en dit verband is voor deze herkomstgroepen sterker dan bij de Belgische herkomstgroep.

Voor herkomstgroepen die niet specifiek worden genoemd, geldt dat de effecten van de achtergrondkenmerken niet significant verschillen van de Belgische herkomstgroep, wat impliceert dat deze kenmerken een vergelijkbare associatie hebben met de houding ten opzichte van gendergelijkheid als bij de Belgische herkomstgroep.

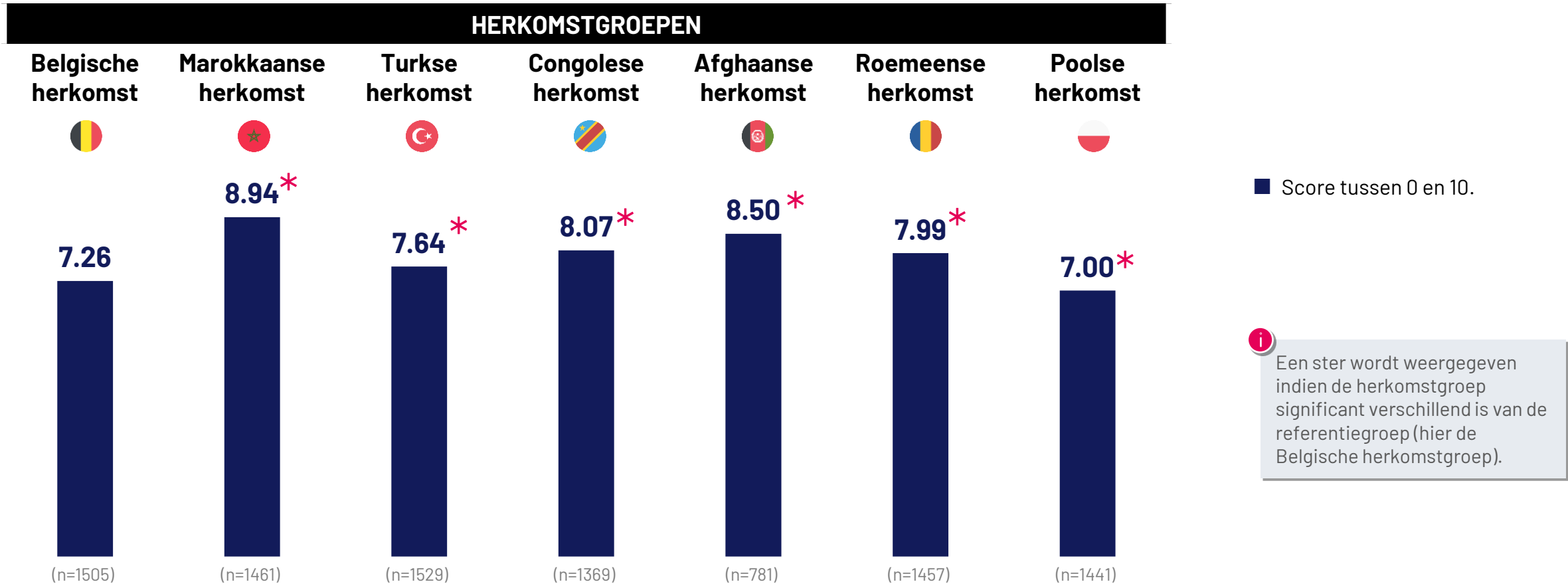
HOUDING TEN OPZICHTE VAN HERKOMSTDIVERSITEIT

3.3

*Stel dat u nieuwe burens krijgt. Zou u het oké vinden als volgende personen naast u komen wonen?
Personen van Belgische herkomst / Marokkaanse herkomst / Turkse herkomst / Congolese herkomst /
Roemeense herkomst / Poolse herkomst / Afghaanse herkomst*

Houding ten opzichte van herkomstdiversiteit: index op 10.

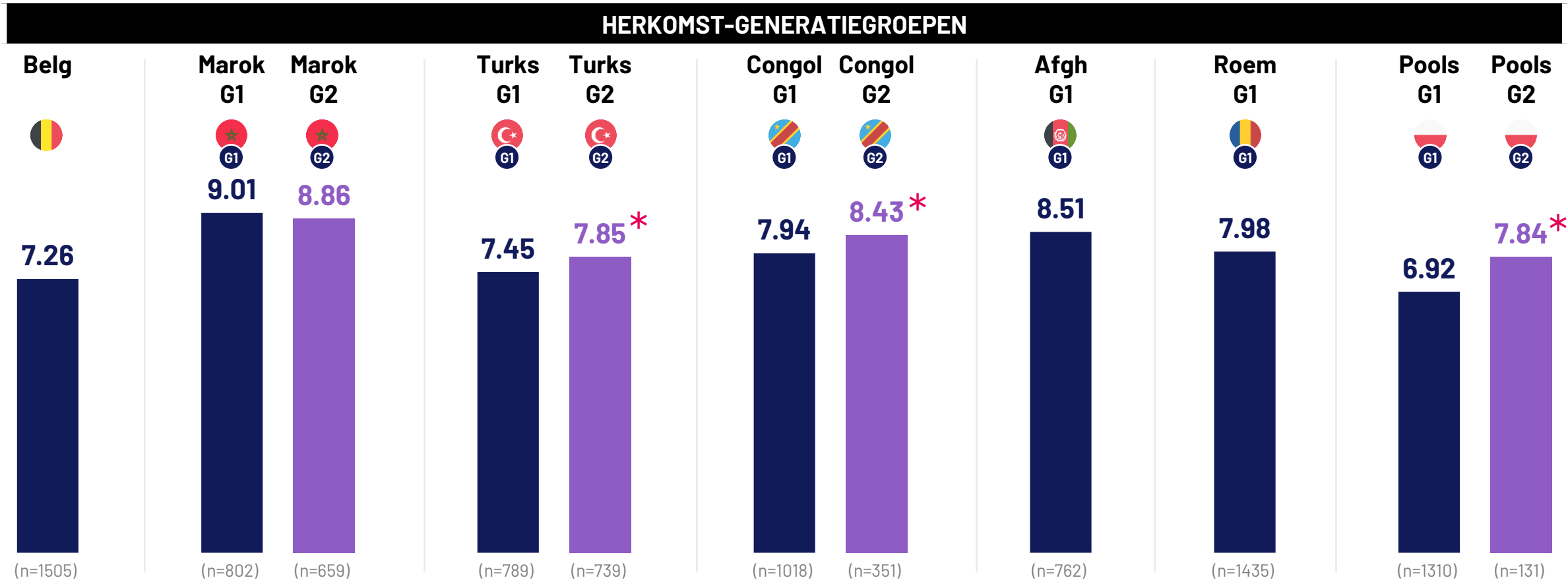
De Marokkaanse herkomstgroep heeft over het algemeen de meest positieve houding ten opzichte van herkomstdiversiteit, terwijl de Poolse herkomstgroep, gevolgd door de Belgische herkomstgroep, de minst positieve houding hebben.

Vraag: Houding ten opzichte van herkomstdiversiteit: index op een schaal van 10 punten.

Houding ten opzichte van herkomstdiversiteit: index op 10.

De tweede generatie is over het algemeen positiever ten opzichte van herkomstdiversiteit dan de eerste generatie, behalve bij de Marokkaanse herkomst waar er geen significant verschil is.

Een ster wordt weergegeven indien er significante verschillen zijn tussen de generaties binnen elke herkomstgroep.

Vraag: Houding ten opzichte van herkomstdiversiteit: index op een schaal van 10 punten.
De tweede generatie van Afghaanse en Roemeense herkomst zijn omwille van de kleine steekproefomvang niet meegenomen in de analyse.

Score tussen 0 en 10.
G1 G2

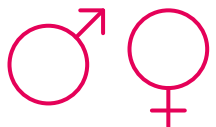

Conclusies over de herkomstgroepen heen

OPLEIDINGSNIVEAU

Hoger opgeleiden staan positiever tegenover herkomstdiversiteit.

GESLACHT

Vrouwen staan positiever tegenover herkomstdiversiteit.

LEEFTIJD

Jongeren staan positiever tegenover herkomstdiversiteit.

VRIENDEN VAN ANDERE HERKOMST

Personen met minstens 5 vrienden van een andere herkomst hebben een positievere houding tegenover herkomstdiversiteit.

TIJD

In 2022 is er een positievere houding ten opzichte van herkomstdiversiteit dan in 2017.

Verschillen tussen de herkomstgroepen

Kennis van het Nederlands

- Enkel bij de Turkse herkomstgroep is een betere kennis van het Nederlands geassocieerd met een positievere houding ten opzichte van herkomstdiversiteit.

Vrienden van andere herkomst

- Belgische herkomstgroep: het hebben van minstens 5 vrienden van een andere herkomst is gerelateerd aan een positievere houding ten opzichte van herkomstdiversiteit.
- Buitenlandse herkomstgroepen: de associatie tussen het hebben van vrienden van andere herkomst en een positievere houding is hier veel zwakker dan bij de Belgische herkomstgroep.

Mate van praktiserend gelovig zijn

- Belgische herkomst: geen verband tussen mate van praktiserend gelovig zijn en houding ten opzichte van herkomstdiversiteit.
- Marokkaanse en Afghaanse herkomst: meer praktiserend gelovig zijn hangt samen met een positievere houding ten opzichte van herkomstdiversiteit.

Voor herkomstgroepen die niet specifiek worden genoemd, geldt dat de effecten van de achtergrondkenmerken niet significant verschillen van de Belgische herkomstgroep, wat impliceert dat deze kenmerken een vergelijkbare associatie hebben met de houding ten opzichte van herkomstdiversiteit als bij de Belgische herkomstgroep.

HOUDING TEN OPZICHTE VAN EEN ANDER GELOOF

3.4

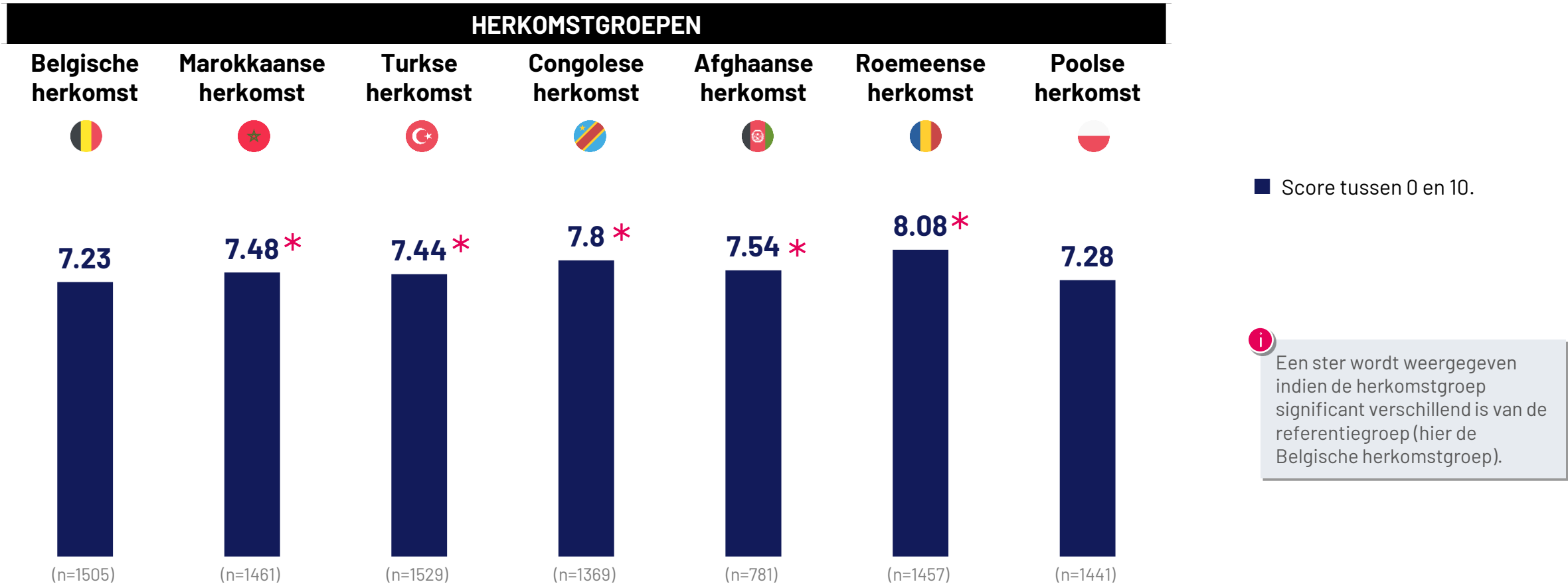
Ik heb evenveel respect voor mensen met een ander geloof als voor mensen van mijn eigen geloof.

Ik zou het oké vinden als mijn dochter een partner zou hebben van een ander geloof.

Ik zou het oké vinden als mijn zoon een partner zou hebben van een ander geloof.

Houding ten opzichte van een ander geloof: index op 10.

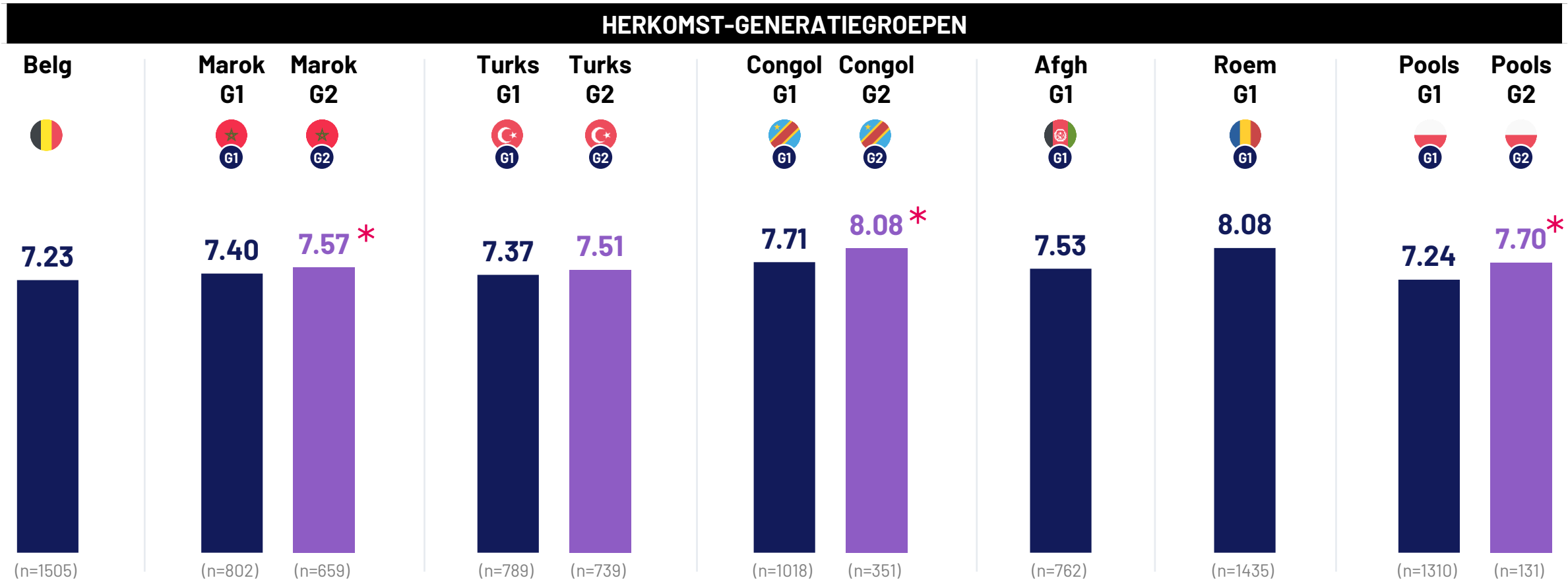
De Roemeense herkomst heeft de positiefste houding ten opzichte van een ander geloof, de Belgische de minst positieve.

Vraag: Houding ten opzichte van een ander geloof: index op een schaal van 10 punten.

Houding ten opzichte van een ander geloof: index op 10.

De tweede generatie van Marokkaanse, Congolese en Poolse herkomst staat positiever ten opzichte van een ander geloof dan de eerste generatie.

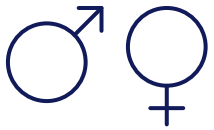
i Een ster wordt weergegeven indien er significante verschillen zijn tussen de generaties binnen elke herkomstgroep.

Vraag: Houding ten opzichte van een ander geloof: index op een schaal van 10 punten.
De tweede generatie van Afghaanse en Roemeense herkomst zijn omwille van de kleine steekproefomvang niet meegenomen in de analyse.

■ Score tussen 0 en 10.
■ G1 ■ G2

Conclusies over de herkomstgroepen heen

GESLACHT

Vrouwen hebben een positievere houding ten opzichte van andere geloofsovertuigingen.

OPLEIDINGSNIVEAU

Hoger opgeleiden staan positiever ten opzichte van een ander geloof.

TIJD

In 2022 is er een positievere houding ten opzichte van andere geloofsovertuigingen dan in 2017.

Verschillen tussen de herkomstgroepen

Vrienden van Belgische herkomst

- Belgische herkomstgroep: het hebben van vrienden van Belgische herkomst gaat samen met een minder positieve houding ten opzichte van een ander geloof
- Marokkaanse, Turkse, Congolese, Afghaanse en Roemeense herkomst: het hebben van vrienden van Belgische herkomst gaat samen met een positievere houding ten opzichte van een ander geloof

Leeftijd

- Belgische herkomstgroep: oudere personen hebben een minder positieve houding ten opzichte van een ander geloof
- Marokkaanse, Turkse en Poolse herkomst: oudere personen staan positiever ten opzichte van een ander geloof

Mate van praktiserend gelovig zijn

- Belgische herkomst: meer praktiserend gelovig zijn gaat samen met een positievere houding ten opzichte van andere geloofsovertuigingen.
- Marokkaanse, Turkse, Congolese en Afghaanse herkomst: meer praktiserend gelovig zijn gaat samen met een minder positieve houding ten opzichte van andere geloofsovertuigingen.
- Roemeense en Poolse herkomst: geen verband

Voor herkomstgroepen die niet specifiek worden genoemd, geldt dat de effecten van de achtergrondkenmerken niet significant verschillen van de Belgische herkomstgroep, wat impliceert dat deze kenmerken een vergelijkbare associatie hebben met de houding ten opzichte van een ander geloof als bij de Belgische herkomstgroep.

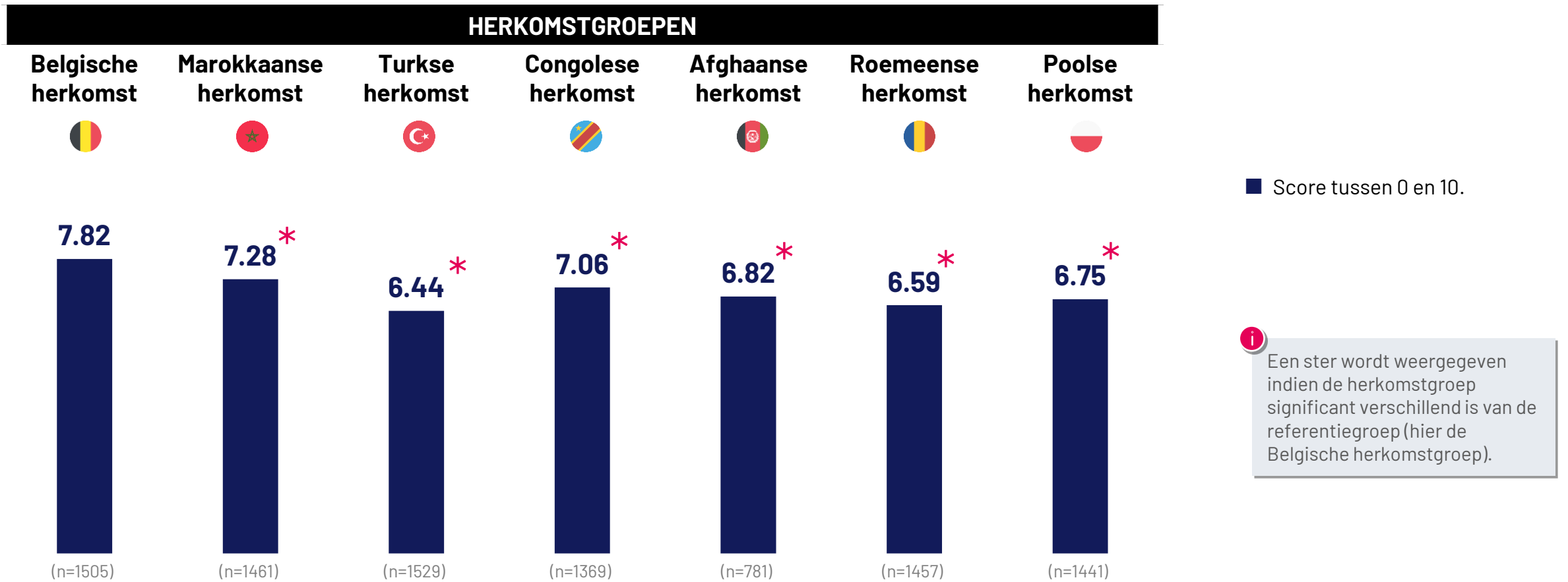
ZICH ZORGEN MAKEN OVER GEWELD

3.5

*Ik maak me zorgen over geweld tegen personen van eigen herkomst, gepleegd door andere herkomstgroepen.
Ik maak me zorgen over geweld gepleegd door personen van eigen herkomst tegen personen van andere herkomstgroepen.
Ik ben bang voor mensen die in naam van extremistische groeperingen geweld gebruiken (ETA, IS, ALF,...).*

Zich zorgen maken over geweld: index op 10.

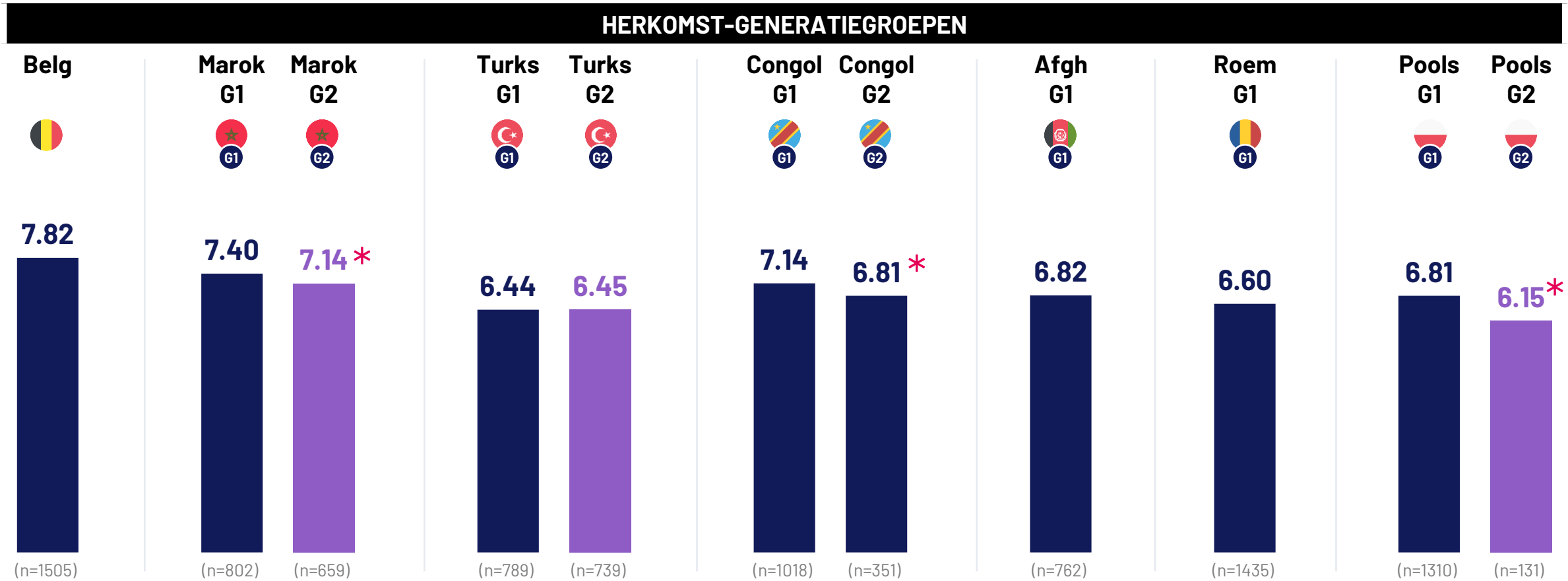
De Belgische herkomst maakt zich het meeste zorgen over geweld, de Turkse herkomst maakt zich het minste zorgen.

Vraag: Zich zorgen maken over geweld: index op een schaal van 10 punten.

Zich zorgen maken over geweld: index op 10.

De tweede generatie van Marokkaanse, Congolese en Poolse herkomst maken zich minder zorgen over geweld dan de eerste generatie.

Een ster wordt weergegeven indien er significante verschillen zijn tussen de generaties binnen elke herkomstgroep.

Vraag: Zich zorgen maken over geweld: index op een schaal van 10 punten.
De tweede generatie van Afghaanse en Roemeense herkomst zijn omwille van de kleine steekproefomvang niet meegenomen in de analyse.

■ Score tussen 0 en 10.
■ G1 ■ G2

Conclusies over de herkomstgroepen heen

GESLACHT EN LEEFTIJD

Vrouwen en ouderen geven aan zich vaker zorgen te maken over geweld.

NEGATIEVE ERVARINGEN OWILLE VAN HERKOMST, HUIDSKLEUR OF GELOOF

Mensen die minstens één negatieve ervaring hebben gehad omwille van herkomst, geloof of huidskleur maken zich vaker zorgen over geweld.

PRAKTISEREND GELOVIG ZIJN

Meer praktiserend gelovig zijn is geassocieerd met zich vaker zorgen maken over geweld.

BUURTCONTACTEN VAN ANDERE HERKOMST

Contact met buurtbewoners van andere herkomstgroepen hangt samen met zich minder zorgen maken over geweld.

TIJD

Er is gemiddeld geen verschil in het zich zorgen maken over geweld tussen 2017 en 2022.

Verschillen tussen de herkomstgroepen

Verstedelijingsgraad

- Belgische herkomstgroep: personen die in een centrumstad wonen maken zich minder zorgen dan personen die in Vlaanderen exclusief de centrumsteden wonen
- Buitenlandse herkomstgroepen: maken zich meer zorgen over geweld als ze in een centrumstad wonen dan als ze in Vlaanderen exclusief de centrumsteden wonen

Leeftijd

- Belgische herkomstgroep: oudere personen maken zich meer zorgen over geweld
- Turkse en Congolese herkomstgroep: oudere personen maken zich meer zorgen over geweld, maar dit verband is zwakker dan bij de Belgische herkomstgroep
- Roemeense herkomst: ouder personen maken zich minder zorgen over geweld

Voor herkomstgroepen die niet specifiek worden genoemd, geldt dat de effecten van de achtergrondkenmerken niet significant verschillen van de Belgische herkomstgroep, wat impliceert dat deze kenmerken een vergelijkbare associatie hebben met de houding ten opzichte van zich zorgen maken over geweld als bij de Belgische herkomstgroep.

VRAGEN?

TIJD VOOR EEN PAUZE

TAALKENNIS EN TAALGEBRUIK

4

Thema's Taalkennis en Taalgebruik

- ✓ **Nederlandse taalkennis**
- ✓ **Nederlands spreken met mensen uit de buurt**
- ✓ **Nederlands spreken met vrienden en kennissen**
- ✓ **Nederlands spreken met mensen van het werk**
- ✓ **Formele leermethode**

Achtergrondkenmerken bij paper 3: taalkennis en taalgebruik

 Herkomstgroep	 Leeftijd	 Kennis van het Nederlands	 Financiële situatie	 Buurtcontacten van Belgische herkomst
 Generatie	 Gezinssituatie	 Kennis van het Frans	 Mate van praktiserend gelovig	 Vrienden eigen herkomst
 Aantal jaren in België	 Verstedelijkingsgraad	 Kennis van het Engels	 Eigendom woning	 Buurtcontacten van eigen herkomst
 Inburgeringsstatus	 Opleidingsniveau	 Werksituatie	 Negatieve ervaringen vanwege geloof, herkomst, of huidskleur	 Vrienden van andere herkomst
 Geslacht	 Land van het hoogste diploma	 Huishoudens naar werksituatie	 Vrienden van Belgische herkomst	 Buurtcontacten van andere herkomst

NEDERLANDSE TAALKENNIS*

4.1

Hoe goed verstaat u Nederlands?

Hoe goed begrijpt u geschreven Nederlands?

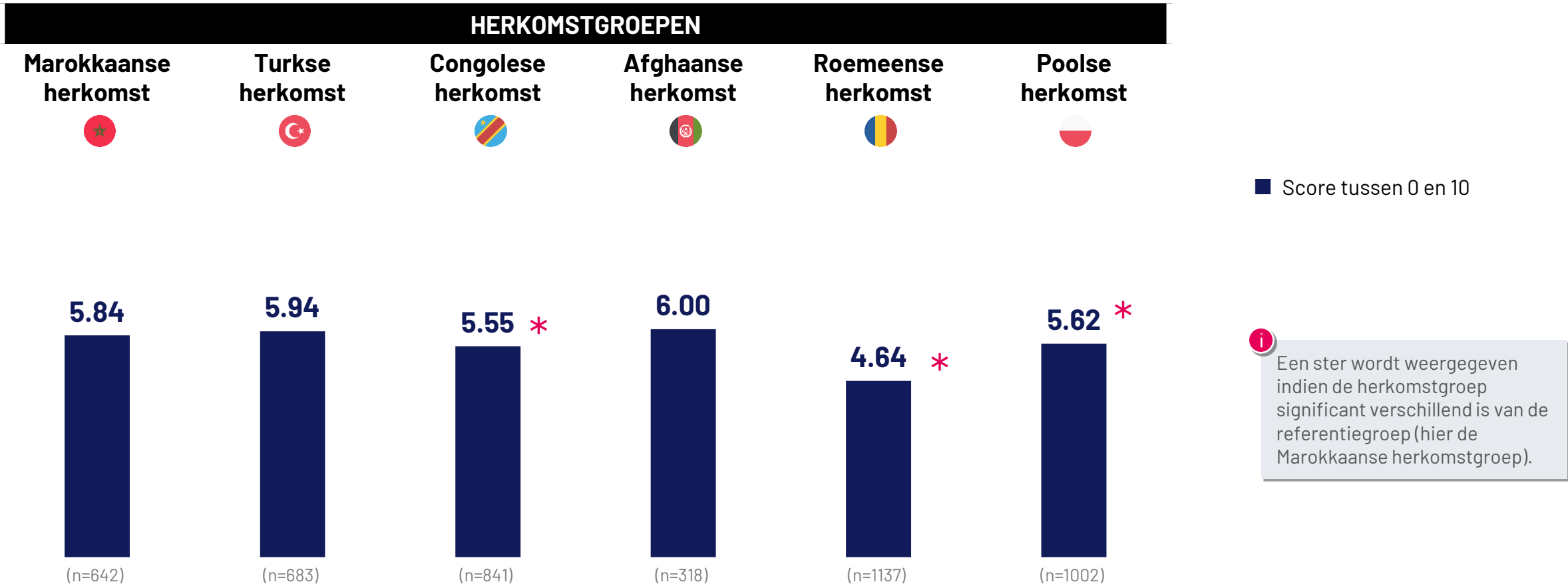
Hoe goed spreekt u Nederlands?

Hoe goed schrijft u Nederlands?

* De analyse heeft betrekking op personen wonend in het Vlaams Gewest die het Nederlands als bijkomende taal verwerven en waarvoor Nederlands dus niet de eerste of best gekende taal is.

Nederlandse taalkennis: index op 10.

Van de onderzochte buitenlandse herkomstsgroepen heeft de Roemeense herkomstsgroep de minst goede kennis van het Nederlands, de Afghaanse herkomstsgroep heeft de beste kennis van het Nederlands.

Vraag: Nederlandse taalkennis: index op een schaal van 10 punten.

Conclusies over de herkomstgroepen heen

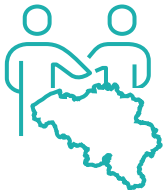
INBURGERINGSTRAJECT

Het volgen van een inburgeringstraject heeft een positief verband met een betere Nederlandse taalkennis.

VERSTEDELIJKINGSGRAAD

Wonen in een centrumstad (zowel Antwerpen, Gent als overige centrumsteden) hangt positief samen met een betere kennis van het Nederlands dan wanneer men in Vlaanderen exclusief de centrumsteden woont.

VRIENDEN VAN BELGISCHE HERKOMST

Diegenen met minstens 5 vrienden van Belgische herkomst hebben een betere kennis van het Nederlands.

TIJD

De taalvaardigheid in het Nederlands van de onderzochte groepen is tussen 2017 en 2022 stabiel gebleven.

Verschillen tussen de herkomstgroepen

Geslacht

- Marokkaanse herkomstgroep: geen verband tussen geslacht en Nederlandse taalkennis
- Roemeense en Poolse herkomst: vrouwen hebben een betere Nederlandse taalvaardigheid dan mannen.

Aantal jaren in België

- Marokkaanse herkomstgroep: hoe langer de verblijfsduur, des te beter de Nederlandse kennis
- Roemeense, Poolse en Afghaanse herkomstgroepen: vooral bij deze meest recente migratiegroepen is er een sterk verband tussen een langere verblijfsduur in België en een betere kennis van het Nederlands.

Voor herkomstgroepen die niet specifiek worden genoemd, geldt dat de effecten van de achtergrondkenmerken niet significant verschillen van de Marokkaanse herkomstgroep, wat impliceert dat deze kenmerken een vergelijkbare associatie hebben met de Nederlandse taalkennis als bij de Marokkaanse herkomstgroep.

NEDERLANDS SPREKEN MET MENSEN UIT DE BUURT*

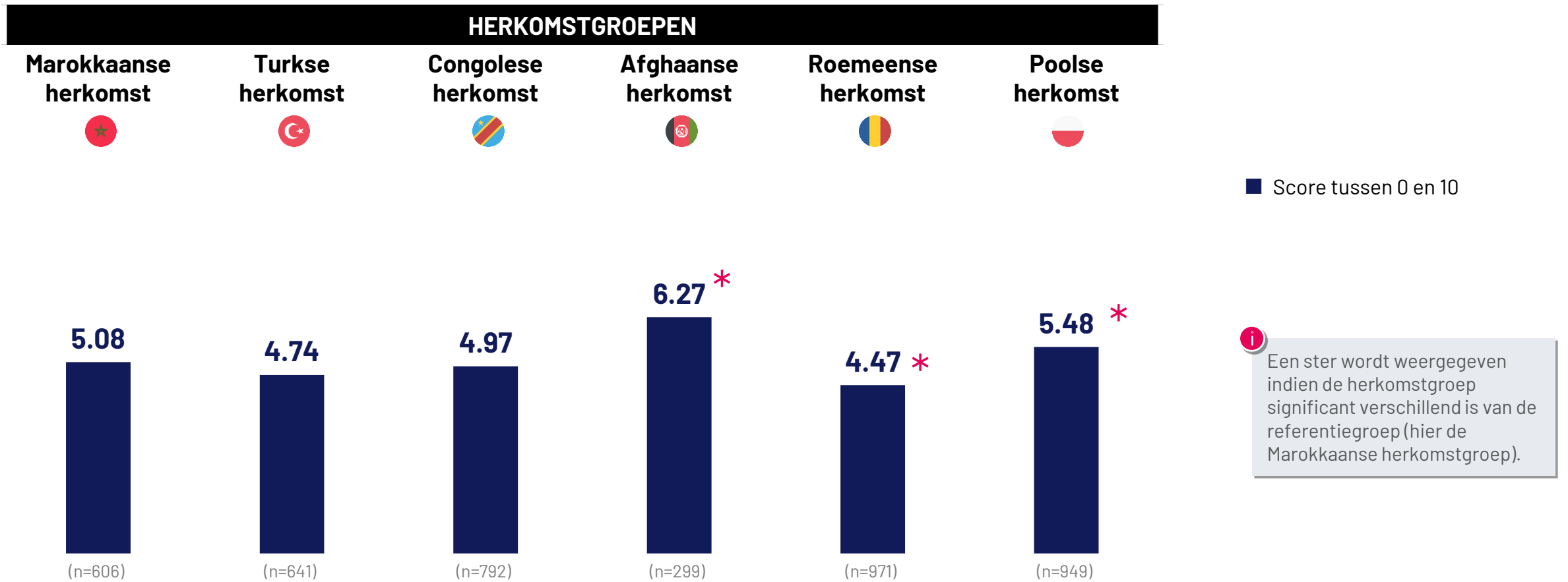
4.2

Hoe vaak spreekt u Nederlands met mensen uit uw buurt?

* De analyse heeft betrekking op personen wonend in het Vlaams Gewest die het Nederlands als bijkomende taal verwerven en waarvoor Nederlands dus niet de eerste of best gekende taal is.

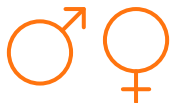
Nederlands spreken met mensen uit de buurt: index op 10.

Personen van Afghaanse herkomst spreken het vaakst Nederlands met mensen uit de buurt, gevolgd door de Poolse herkomstgroep. Eerder bleek dat de Afghaanse herkomstgroep weinig buurcontacten heeft (2.4 Aantal buurcontacten). Hoewel ze dus weinig buurcontacten hebben, spreken ze in vergelijking met de andere herkomstgroepen wel vaker Nederlands met deze buurcontacten.

Vraag: Nederlands spreken met mensen uit de buurt: index op een schaal van 10 punten.

Conclusies over de herkomstgroepen heen

GESLACHT

Vrouwen spreken minder vaak Nederlands met mensen uit de buurt dan mannen.

VERSTEDELIJKINGSGRAAD

Personen die wonen in de centrumsteden (Antwerpen, Gent of overige centrumsteden) spreken vaker Nederlands met hun buurtcontacten dan personen die in Vlaanderen exclusief de centrumsteden wonen.

INBURGERINGSTRAJECT

Personen die een inburgeringstraject hebben gevolgd, spreken vaker Nederlands met hun buurtcontacten dan diegenen die geen inburgeringstraject hebben gevolgd.

KENNIS NEDERLANDS

Een betere kennis van het Nederlands hangt samen met vaker Nederlands spreken met buurtcontacten.

BUURTCONTACTEN/VRIENDEN VAN BELGISCHE HERKOMST

Respondenten met buurtcontacten of vrienden van Belgische herkomst spreken vaker Nederlands met mensen uit de buurt.

TIJD

De frequentie waarmee Nederlands wordt gesproken met mensen uit de buurt is significant afgenomen tussen 2017 en 2022.

NEDERLANDS SPREKEN MET VRIENDEN EN KENNISSEN*

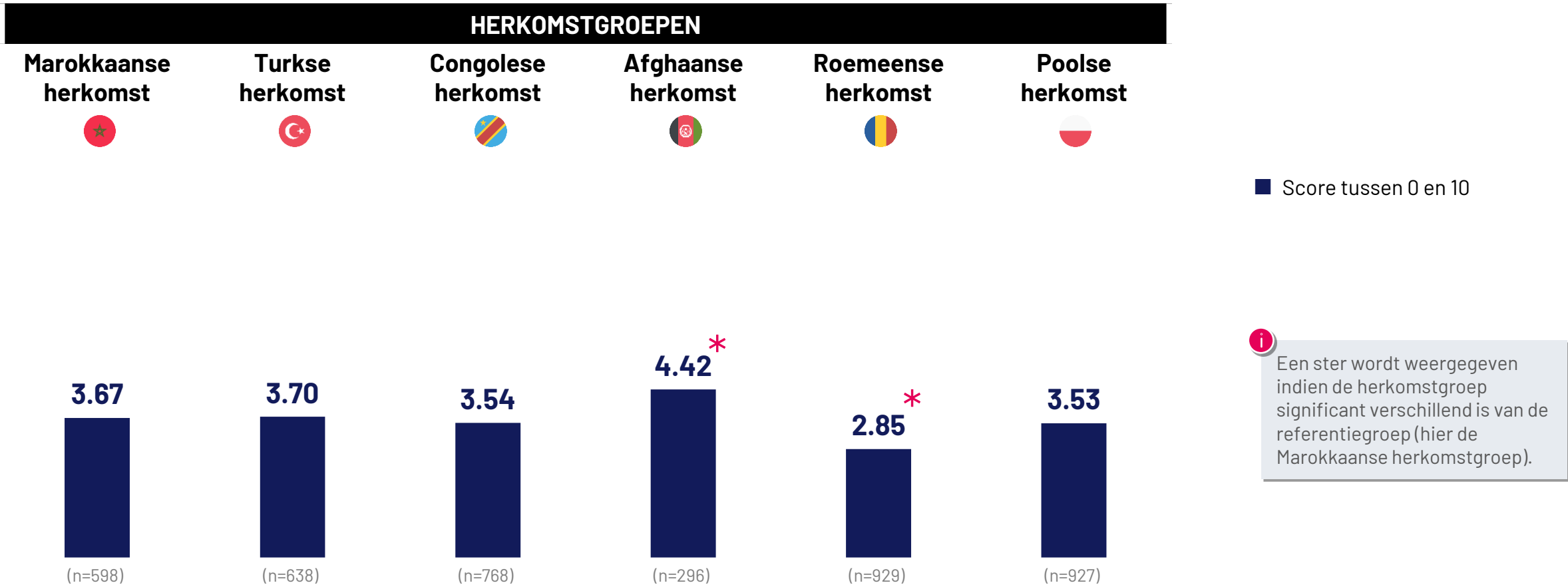
4.3

Hoe vaak spreekt u Nederlands met vrienden en kennissen?

* De analyse heeft betrekking op personen wonend in het Vlaams Gewest die het Nederlands als bijkomende taal verwerven en waarvoor Nederlands dus niet de eerste of best gekende taal is.

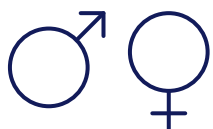
Nederlands spreken met vrienden en kennissen: index op 10.

De Afghaanse herkomstgroep spreekt het vaakst Nederlands met vrienden en kennissen, de Roemeense herkomstgroep het minst vaak.

Vraag: Nederlands spreken met vrienden en kennissen: index op een schaal van 10 punten.

Conclusies over de herkomstgroepen heen

GESLACHT

Vrouwen spreken minder vaak Nederlands met vrienden dan mannen.

KENNIS NEDERLANDS

Een betere Nederlandse taalvaardigheid gaat gepaard met vaker Nederlands spreken met vrienden en kennissen.

KENNIS ENGELS EN FRANS

Een betere kennis van het Engels en Frans daarentegen gaat gepaard met minder vaak Nederlands spreken met vrienden en kennissen.

BUURTCONTACTEN OF VRIENDEN VAN BELGISCHE HERKOMST

Personen met buurtcontacten of vrienden van Belgische herkomst spreken vaker Nederlands met vrienden en kennissen.

TIJD

De frequentie waarmee Nederlands wordt gesproken met vrienden en kennissen is niet wezenlijk veranderd tussen 2017 en 2022.

Verschillen tussen de herkomstgroepen

Vrienden van eigen herkomst

- Marokkaanse herkomstgroep: geen verband
- Congolese, Roemeense en Poolse herkomstgroepen: het hebben van vrienden van eigen herkomst hangt samen met minder vaak Nederlands spreken met vrienden en kennissen

Leeftijd

- Marokkaanse herkomstgroep: oudere personen spreken minder vaak Nederlands met vrienden en kennissen
- Turkse en Poolse herkomst: oudere personen spreken minder vaak Nederlands met vrienden en kennissen, maar dit verband is zwakker dan bij de Marokkaanse herkomstgroep
- Roemeense herkomst: oudere personen spreken vaker Nederlands met vrienden en kennissen

Voor herkomstgroepen die niet specifiek worden genoemd, geldt dat de effecten van de achtergrondkenmerken niet significant verschillen van de Marokkaanse herkomstgroep, wat impliceert dat deze kenmerken een vergelijkbare associatie hebben met Nederlands spreken met vrienden en kennissen als bij de Marokkaanse herkomstgroep.

NEDERLANDS SPREKEN MET MENSEN VAN HET WERK*

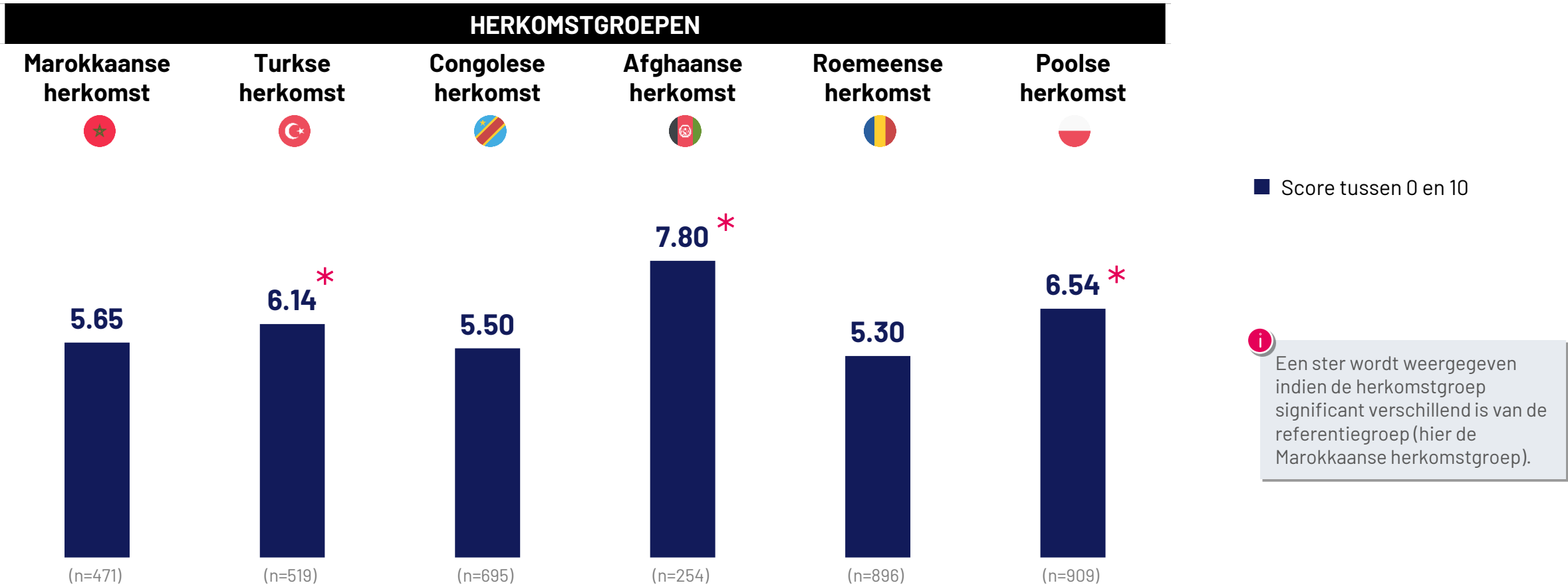
4.4

Hoe vaak spreekt u Nederlands met mensen van uw werk?

* De analyse heeft betrekking op personen wonend in het Vlaams Gewest die het Nederlands als bijkomende taal verwerven en waarvoor Nederlands dus niet de eerste of best gekende taal is.

Nederlands spreken met mensen van het werk: index op 10.

De Afghaanse herkomstgroep spreekt het vaakst Nederlands met mensen op het werk, de Roemeense herkomstgroep het minst vaak.

Vraag: Nederlands spreken met van het werk: index op een schaal van 10 punten.

Conclusies over de herkomstgroepen heen

KENNIS NEDERLANDS

Een betere kennis van het Nederlands gaat gepaard met vaker Nederlands spreken op het werk.

KENNIS ENGELS

Een betere Engelse taalvaardigheid gaat gepaard met minder vaak Nederlands spreken op het werk.

FINANCIËLE SITUATIE

Beter rondkomen met het inkomen gaat samen met minder vaak Nederlands spreken op het werk.

TIJD

Over het algemeen is het Nederlands taalgebruik op de werkvloer tussen 2017 en 2022 niet significant veranderd.

Verschillen tussen de herkomstgroepen

Verstedelijkingsgraad

- Marokkaanse herkomstgroep: wonen in een centrumstad (Antwerpen, Gent of overige) gaat gepaard met vaker Nederlands spreken op het werk dan wonen in Vlaanderen exclusief de centrumsteden
- Congolese herkomstgroep: wonen in een centrumstad gaat gepaard met vaker Nederlands spreken op het werk, en dit verband is nog sterker dan bij de Marokkaanse herkomstgroep
- Afghaanse en Roemeense herkomstgroepen: geen verband

Voor herkomstgroepen die niet specifiek worden genoemd, geldt dat de effecten van de achtergrondkenmerken niet significant verschillen van de Marokkaanse herkomstgroep, wat impliceert dat deze kenmerken een vergelijkbare associatie hebben met Nederlands spreken met mensen van het werk als bij de Marokkaanse herkomstgroep.

FORMELE LEERMETHODE*

4.5

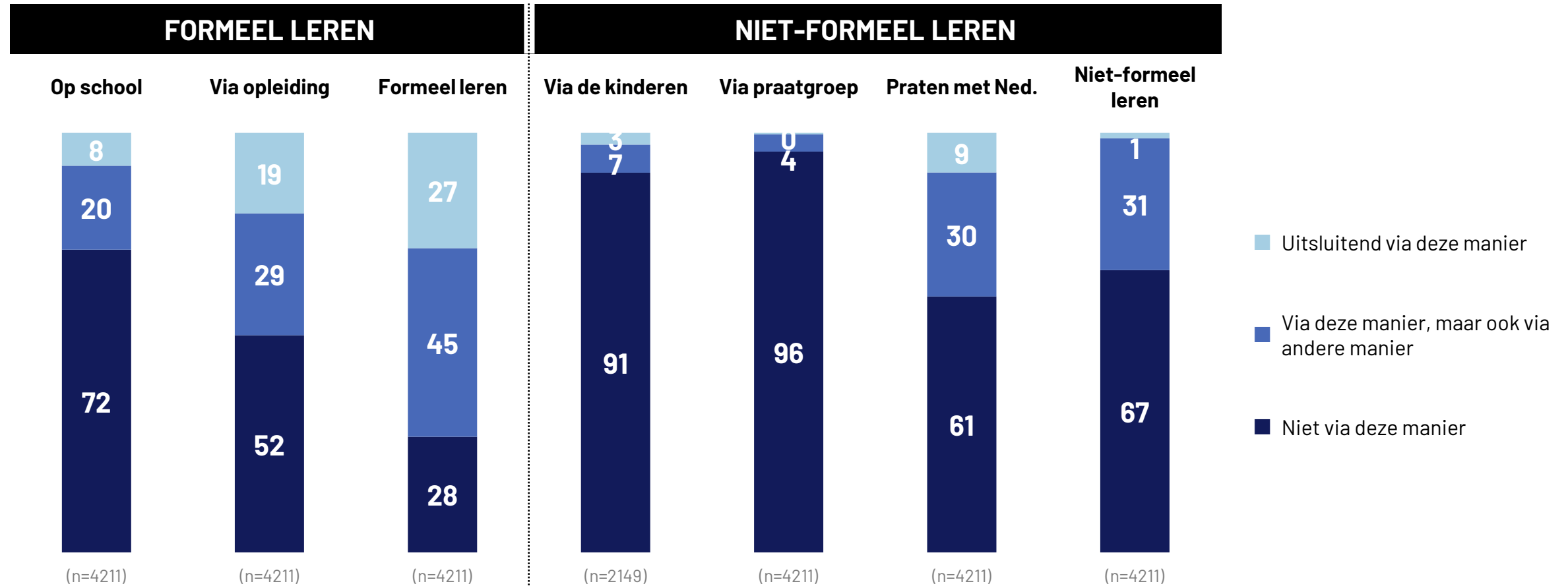
Leerde u Nederlands op school?

Leerde u Nederlands via een opleiding?

* De analyse heeft betrekking op personen wonend in het Vlaams Gewest die het Nederlands als bijkomende taal verwerven en waarvoor Nederlands dus niet de eerste of best gekende taal is.

Verschillende manieren van Nederlands leren: percentage tussen 0 en 100.

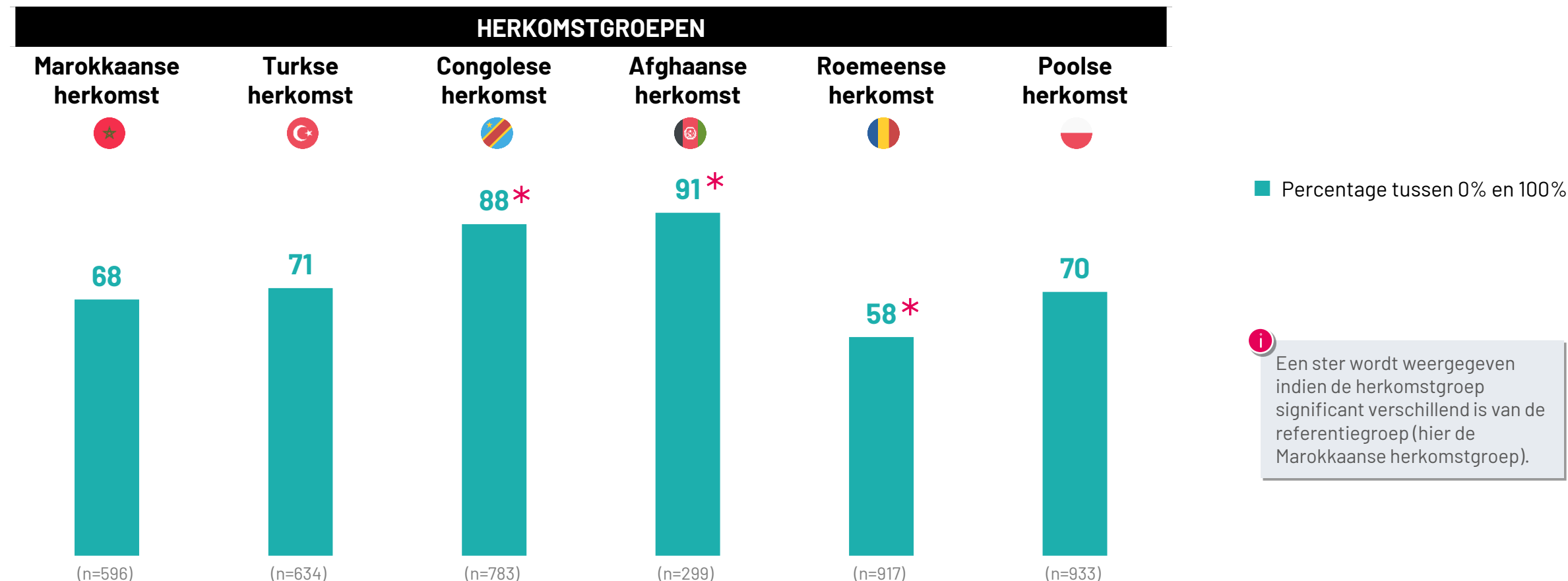
In ons onderzoek focussen we op het formeel leren.

Vraag: Verschillende manieren van Nederlands leren. Onder "formeel leren" verstaan we op school of via een opleiding.

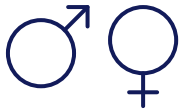
Formele leermethode: percentage tussen 0 en 100.

Personen van Afghaanse herkomst hebben vaakst Nederlands geleerd via een formele manier, personen van Roemeense herkomst het minst vaak.

Vraag: Formele leermethode: percentage tussen 0 en 100 gebaseerd op 0 = geen formeel taalonderwijs en 1 = wel formeel taalonderwijs.

Conclusies over de herkomstgroepen heen

GESLACHT

Vrouwen leren vaker Nederlands op een formele manier dan mannen.

OPLEIDINGSNIVEAU

Hoogopgeleiden hebben vaker Nederlands op een formele manier geleerd dan laagopgeleiden.

INBURGERINGSTRAJECT

Personen die een inburgeringstraject gevolgd hebben, hebben vaker Nederlands op een formele manier geleerd.

KENNIS VAN HET NEDERLANDS

Personen die een betere Nederlandse taalkennis hebben, geven vaker aan Nederlands op een formele manier geleerd te hebben.

TIJD

Er is in 2022 niet meer of minder via een formele manier Nederlands geleerd dan in 2017.

VRAGEN?

NEGATIEVE ERVARINGEN EN DISCRIMINATIE

5

Thema's Negatieve ervaringen en discriminatie

✓ **Ervaren van discriminatie**

✓ **Negatieve ervaringen in de openbare ruimte**

✓ **Negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar een huurwoning**

✓ **Negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar werk**

✗ Negatieve ervaringen op of door het werk

✗ Negatieve ervaringen tijdens de eigen opleiding

✓ **Negatieve ervaringen van één van de schoolgaande kinderen**

✗ Politiecontrole

Achtergrondkenmerken bij paper 4: negatieve ervaringen en discriminatie

 Herkomstgroep	 Leeftijd	 Kennis van het Nederlands	 Financiële situatie	 Buurtcontacten van Belgische herkomst
 Generatie	 Gezinssituatie	 Kennis van het Frans	 Mate van praktiserend gelovig	 Vrienden eigen herkomst
 Aantal jaren in België	 Verstedelijkingsgraad	 Kennis van het Engels	 Eigendom woning	 Buurtcontacten van eigen herkomst
 Inburgeringsstatus	 Opleidingsniveau	 Werksituatie	 Negatieve ervaringen vanwege geloof, herkomst, of huidskleur	 Vrienden van andere herkomst
 Geslacht	 Land van het hoogste diploma	 Huishoudens naar werksituatie	 Vrienden van Belgische herkomst	 Buurtcontacten van andere herkomst

ERVAREN VAN DISCRIMINATIE*

5.1

Denkt u dat u de voorbije 12 maanden slachtoffer bent geweest van discriminatie?

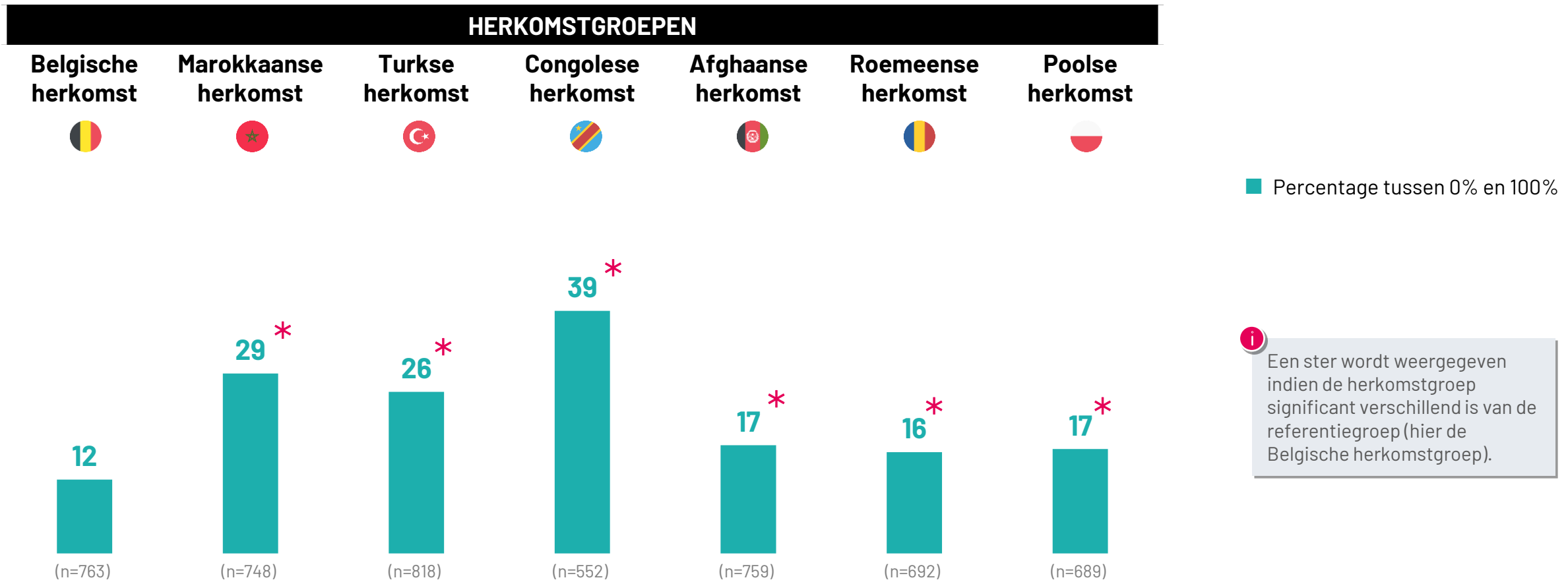
*Dit kon discriminatie zijn omwille van alle mogelijke redenen, bijvoorbeeld:
geslacht, huidskleur, leeftijd, ...

Ipsos | Samenleven in diversiteit | November 2025 | Version 1 | Het ervaren van discriminatie

Ervaren van discriminatie in de voorbije 12 maanden: percentage tussen 0 en 100.

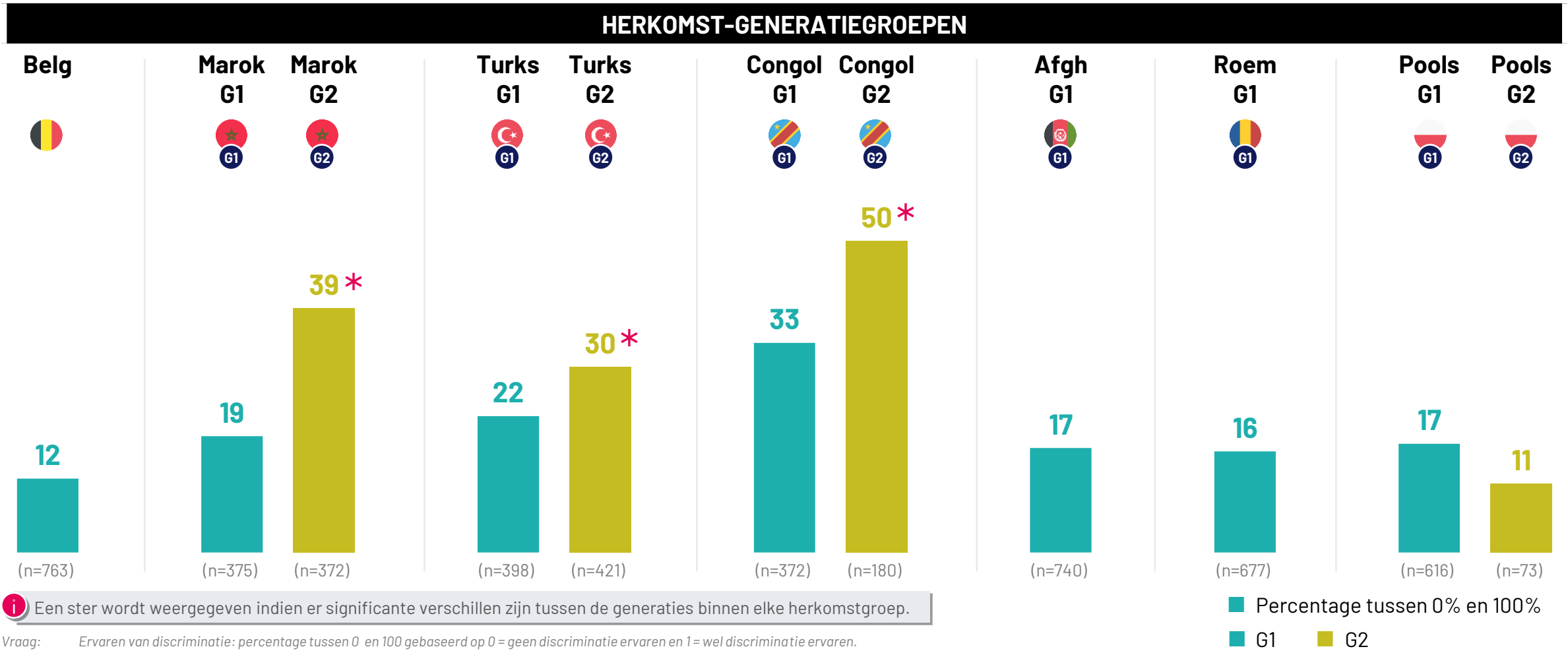
Personen met een niet-Belgische herkomst ervaren significant vaker discriminatie in de voorbije 12 maanden in vergelijking met mensen van Belgische herkomst. Personen van Congolese herkomst ervaren het vaakst discriminatie, gevolgd door de Marokkaanse en Turkse herkomstsgroepen.

Vraag: Ervaren van discriminatie: percentage tussen 0 en 100 gebaseerd op 0 = geen discriminatie ervaren en 1 = wel discriminatie ervaren.

Ervaren van discriminatie in de voorbije 12 maanden: percentage tussen 0 en 100.

Bij de Marokkaanse, Turkse en Congolese herkomstsgroepen, ervaart de tweede generatie significant meer discriminatie in de voorbije 12 maanden dan de eerste generatie.

De “integratieparadox” (Dagevos et al., 2022, De Boom et al., 2023).

Hoewel de tweede generatie vaak beter geïntegreerd is (bijvoorbeeld met een hoger opleidingsniveau en betere taalbeheersing), hebben zij ook hogere verwachtingen van gelijke behandeling omdat zij in het ontvangstland zijn geboren en opgeleid. Wanneer deze verwachtingen niet worden waargemaakt, leidt dit tot een verhoogd bewustzijn van en gevoeligheid voor discriminatie, waardoor zij het vaker ervaren dan de eerste generatie.

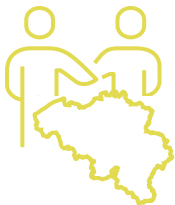

Conclusies over de herkomstgroepen heen

FINANCIËLE SITUATIE

Er is een duidelijke associatie tussen het beter rondkomen met het inkomen en minder discriminatie ervaren.

MINSTENS 5 VRIENDEN VAN BELGISCHE HERKOMST

Het hebben van minstens 5 vrienden van Belgische herkomst is geassocieerd met minder discriminatie ervaren.

KENNIS NEDERLANDS EN ENGELS

Mensen die beter Nederlands of Engels kunnen, ervaren meer discriminatie.

LEEFTIJD

Jongeren ervaren meer discriminatie dan ouderen.

Verschillen tussen de herkomstgroepen

Verstedelijingsgraad

- Belgische herkomst: diegene die wonen in Brussel ervaren niet meer of minder discriminatie dan degenen die in Vlaanderen exclusief de centrumsteden wonen.
- Roemeense herkomst: zij ervaren minder discriminatie wanneer ze in Brussel wonen in vergelijking met Vlaanderen exclusief de centrumsteden.

Verstedelijingsgraad

- Belgische herkomst: diegene die wonen in Antwerpen/Gent ervaren meer discriminatie dan degenen die in Vlaanderen exclusief de centrumsteden wonen.
- Poolse, Marokkaanse en Congolese herkomst: geen verband
- Roemeense herkomst: wonen in Antwerpen of Gent hangt samen met het ervaren van minder discriminatie.

Voor herkomstgroepen die niet specifiek worden genoemd, geldt dat de effecten van de achtergrondkenmerken niet significant verschillen van de Belgische herkomstgroep, wat impliceert dat deze kenmerken een vergelijkbare associatie hebben met het ervaren van discriminatie als bij de Belgische herkomstgroep.

NEGATIEVE ERVARINGEN IN DE OPENBARE RUIMTE*

5.2

Mensen ontweken mij (bijvoorbeeld: ze willen niet naast mij zitten in de bus, wachtzaal,...)

Het personeel van de tram, trein of bus behandelde mij niet correct.

Ik ben op straat of in het verkeer uitgescholden of nageroepen.

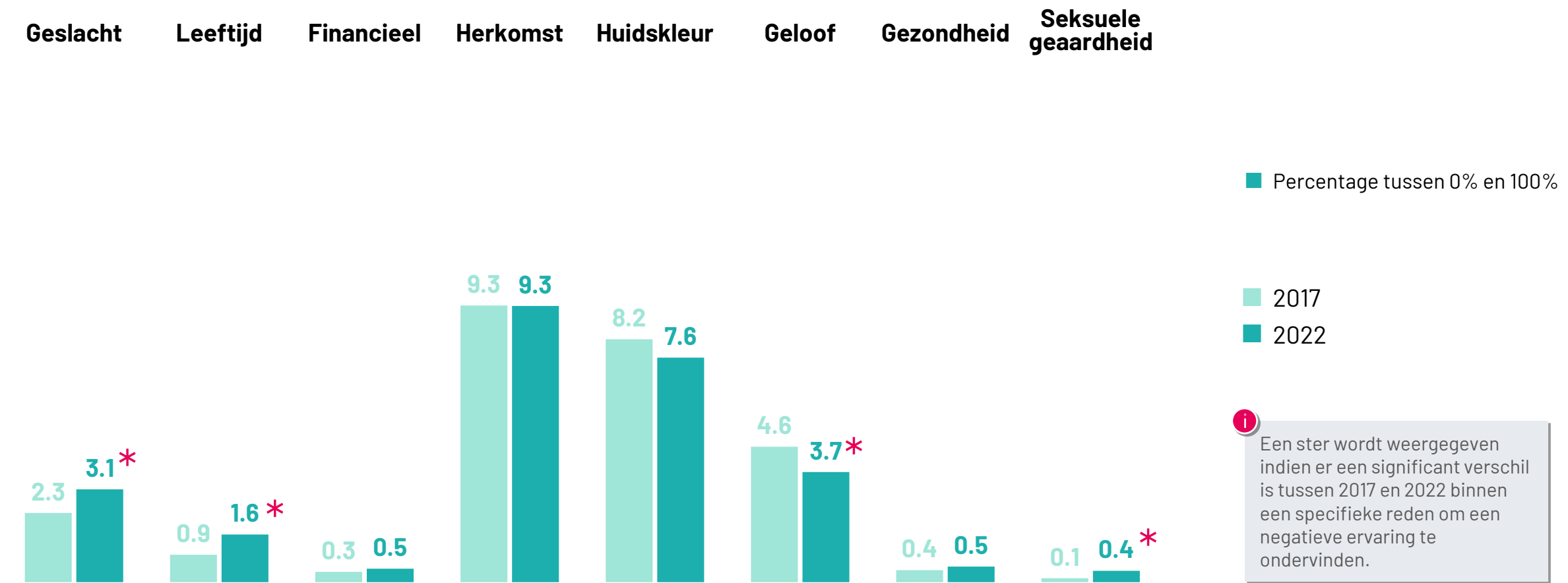
Er zijn met opzet spullen van mij kapotgemaakt.

Ik ben op straat of in het verkeer bedreigd, geschopt of geslagen.

*In de voorbije 12 maanden, omwille van herkomst, huidskleur of geloof.

Redenen voor negatieve ervaringen in de openbare ruimte in de voorbije 12 maanden: percentage tussen 0 en 100.

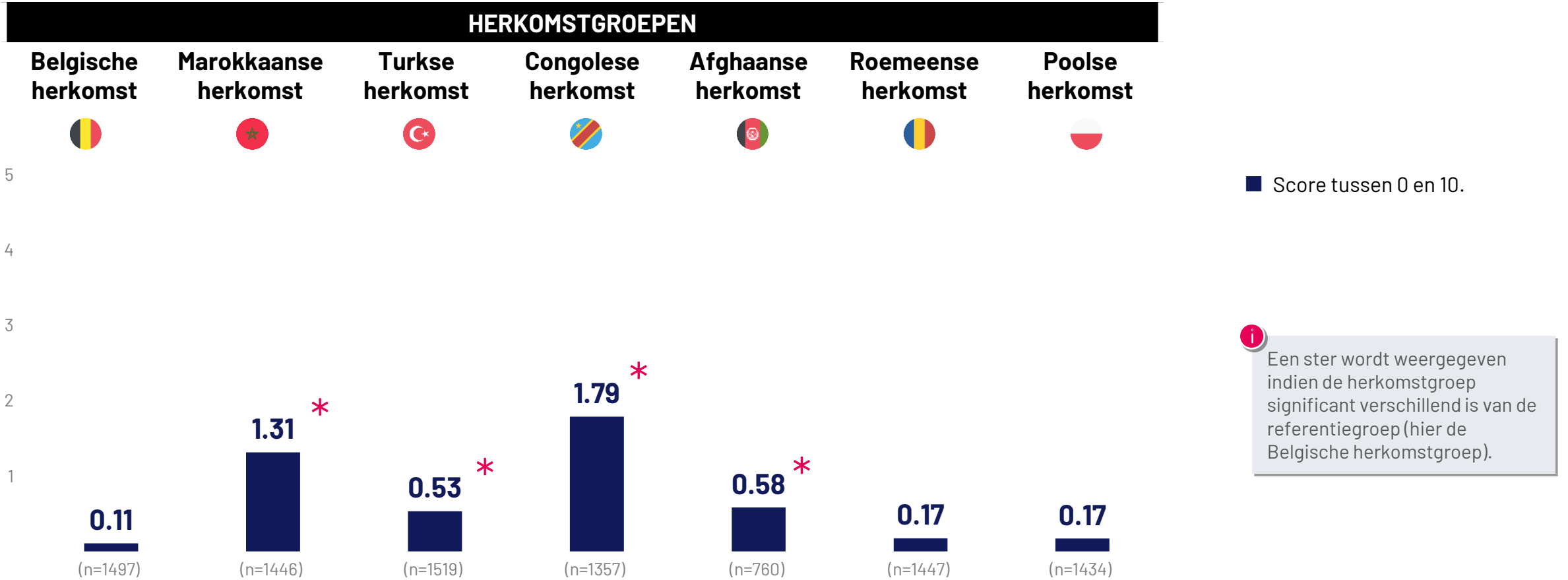
In 2022 zijn de redenen geslacht, leeftijd en seksuele geaardheid significant vaker aangeduid dan in 2017. Binnen de reden geslacht zijn het de vrouwen die significant vaker negatieve ervaringen in de openbare ruimte meemaken in 2022 dan in 2017, dit verschil in tijd is niet significant voor mannen. De reden geloof, daarentegen, is in 2022 significant minder vaak aangeduid dan in 2017.

Vraag: Redenen voor negatieve ervaringen in de openbare ruimte: percentage tussen 0% en 100%.

Negatieve ervaringen in de openbare ruimte in de voorbije 12 maanden (omwille van herkomst, huidskleur of geloof) : index op 10.

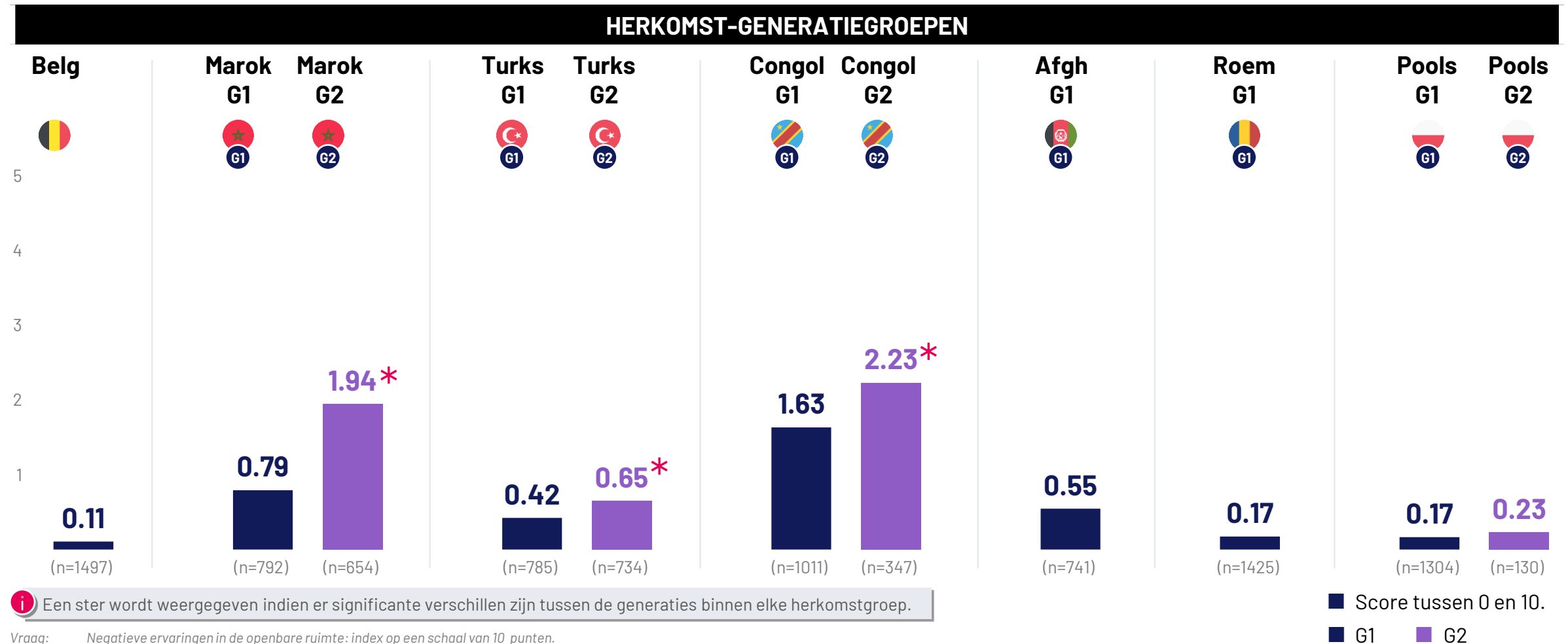
Onder de onderzochte herkomstgroepen valt op dat personen van Congolese herkomst het vaakst negatieve ervaringen ondervinden in de openbare ruimte in de voorbije 12 maanden omwille van herkomst, huidskleur of geloof, gevolgd door de Marokkaanse herkomstgroep.

Vraag: Negatieve ervaringen in de openbare ruimte: index op een schaal van 10 punten.

Negatieve ervaringen in de openbare ruimte in de voorbije 12 maanden (omwille van herkomst, huidskleur of geloof): index op 10.

Voor de Marokkaanse, Turkse en Congolese herkomstsgroepen zien we dat de tweede generatie significant meer negatieve ervaringen in de openbare ruimte in de voorbije 12 maanden ondervindt omwille van huidskleur, herkomst of geloof dan de eerste generatie.

Conclusies over de herkomstgroepen heen

FINANCIËLE SITUATIE

Er is een duidelijk verband tussen het beter rondkomen met het inkomen en minder negatieve ervaringen in de openbare ruimte.

VERSTEDELIJKINGSGRAAD

Personen die wonen in Antwerpen of Gent hebben meer negatieve ervaringen in de openbare ruimte dan personen die wonen in Vlaanderen exclusief de centrumsteden.

KENNIS NEDERLANDS

Een betere kennis van het Nederlands is gerelateerd aan meer negatieve ervaringen in de openbare ruimte.

TIJD

De algemene frequentie van negatieve ervaringen in de openbare ruimte niet significant is veranderd tussen 2017 en 2022.

Verschillen tussen de herkomstgroepen

Geslacht

- Belgische herkomstgroep: geen verband tussen geslacht en de frequentie van negatieve ervaringen in de openbare ruimte.
- Marokkaanse herkomst: vrouwen hebben vaker negatieve ervaringen in de openbare ruimte dan mannen. Bij vrouwen die altijd of soms de hoofddoek dragen is het aantal negatieve ervaringen in de openbare ruimte significant hoger dan bij vrouwen die nooit een hoofddoek dragen

Voor herkomstgroepen die niet specifiek worden genoemd, geldt dat de effecten van de achtergrondkenmerken niet significant verschillen van de Belgische herkomstgroep, wat impliceert dat deze kenmerken een vergelijkbare associatie hebben met negatieve ervaringen in de openbare ruimte als bij de Belgische herkomstgroep.

NEGATIEVE ERVARINGEN TIJDENS DE ZOEKTOCHT NAAR EEN HUURWONING*

5.3

De verhuurder zei dat het huis al verhuurd was, maar ik denk dat dat niet waar was.

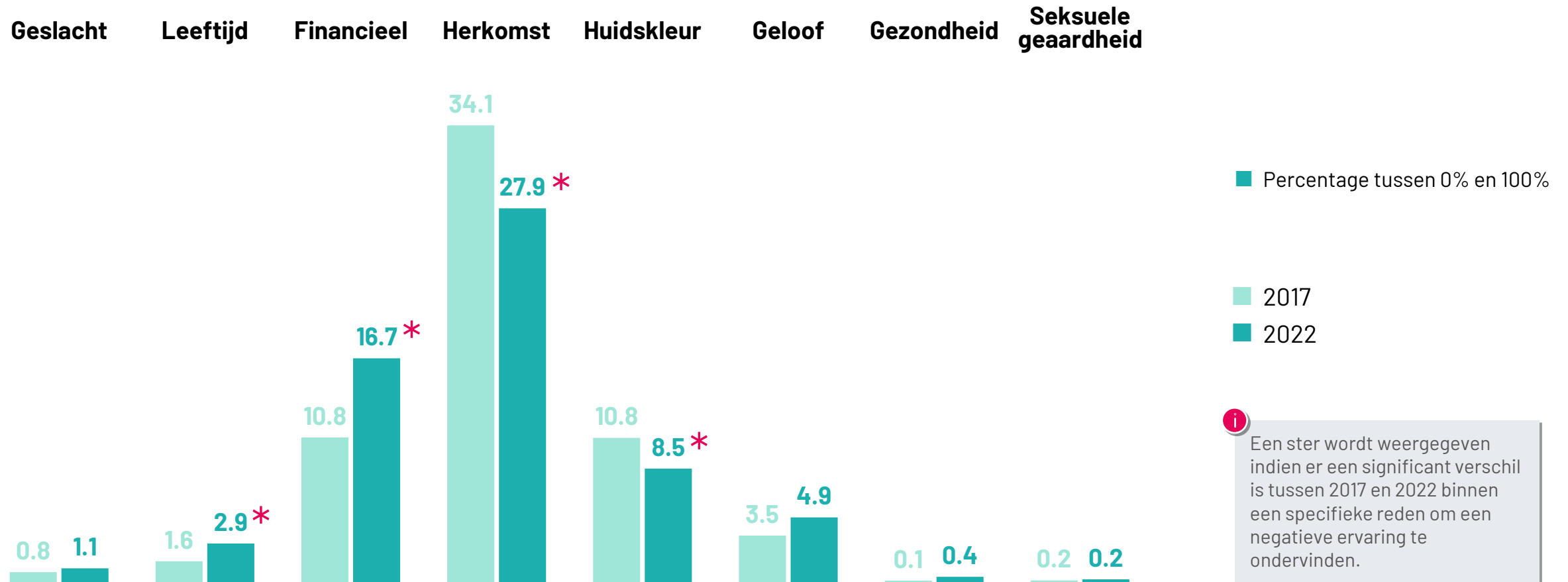
De huurprijs voor het huis was plots hoger, toen ik contact opnam met de verhuurder.

De verhuurder zei dat hij of zij niet aan mij wilde verhuren.

*In de voorbije 5 jaar, omwille van herkomst, huidskleur of geloof.

Redenen voor negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar een huurwoning in de voorbije 5 jaar: percentage tussen 0 en 100.

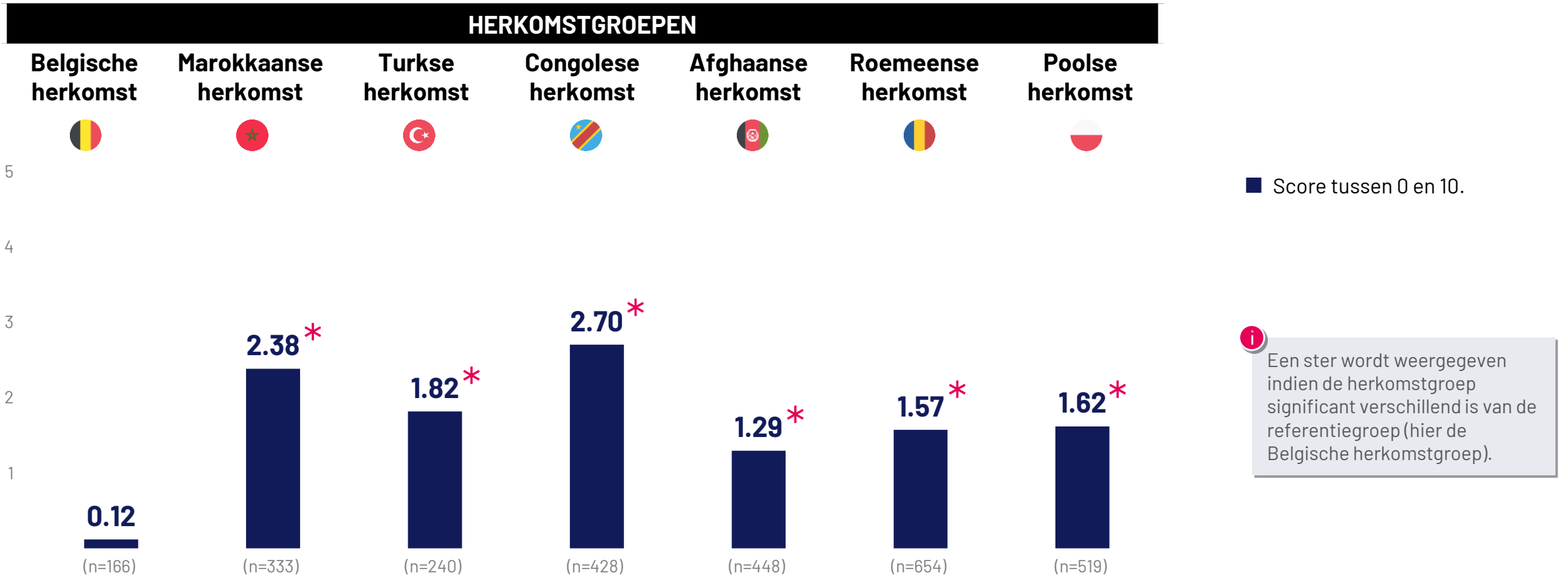
De resultaten tonen een significante stijging bij leeftijd en financiële situatie, en een significante daling bij herkomst en huidskleur tussen de onderzochte periodes.

Vraag: Redenen voor negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar een huurwoning: percentage tussen 0% en 100%.

Negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar een huurwoning in de voorbije 5 jaar (omwille van herkomst, huidskleur of geloof) : index op 10.

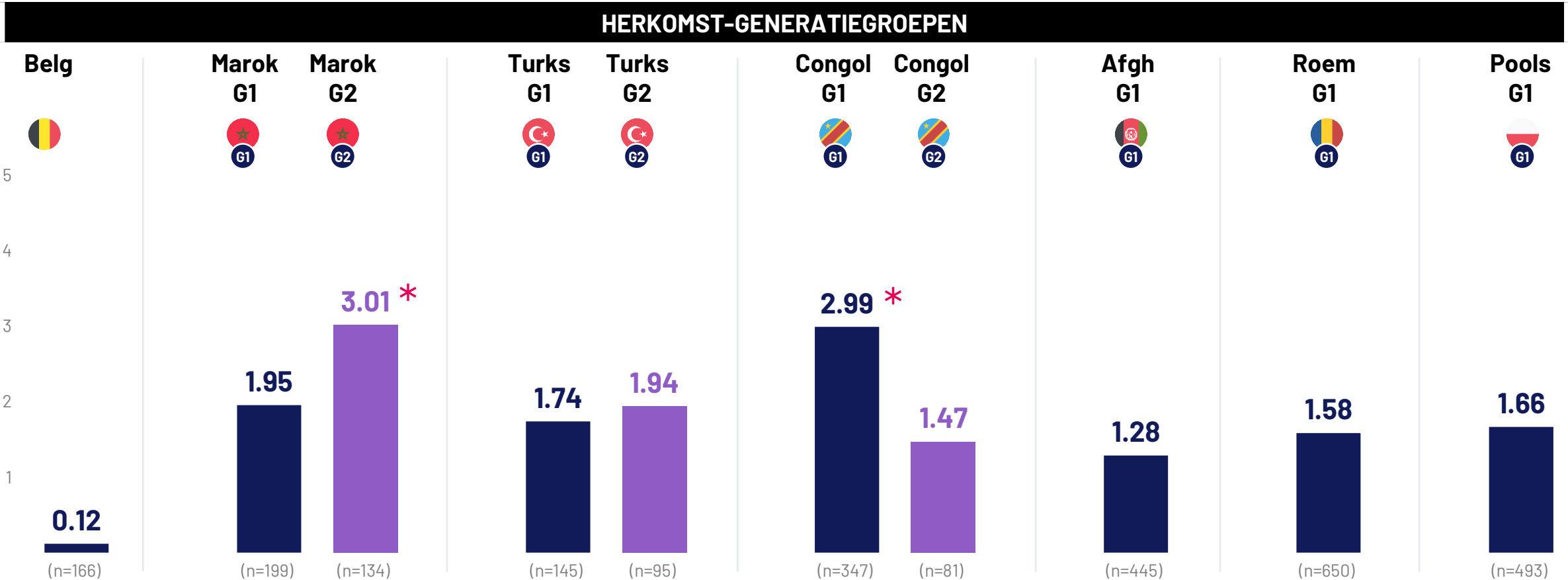
Respondenten met een Congolese herkomst ondervinden het vaakst negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar een huurwoning in de voorbije 5 jaar omwille van huidskleur, herkomst of geloof, gevolgd door respondenten van Marokkaanse herkomst.

Vraag: Negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar een huurwoning: index op een schaal van 10 punten.

Negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar een huurwoning in de voorbije 5 jaar (omwille van herkomst, huidskleur of geloof) : index op 10.

Voor de Marokkaanse herkomstgroep geldt dat de tweede generatie significant meer negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar een huurwoning ondervindt in de voorbije 5 jaar omwille van huidskleur, herkomst of geloof, dan de eerste generatie. Bij de Congolese herkomstgroep is dit effect omgekeerd: daar ondervindt de eerste generatie significant meer negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar een huurwoning dan de tweede generatie.

Een ster wordt weergegeven indien er significante verschillen zijn tussen de generaties binnen elke herkomstgroep.

Vraag: Negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar een huurwoning: index op een schaal van 10 punten.
De tweede generatie van Afghaanse, Roemeense en Poolse herkomst zijn omwille van de kleine steekproefomvang niet meegenomen in de analyse.

■ Score tussen 0 en 10.
■ G1 ■ G2

Conclusies over de herkomstgroepen heen

FINANCIËLE SITUATIE

Respondenten die financieel beter kunnen rondkomen ervaren minder negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar een woning.

VERSTEDELIJKINGSGRAAD

Respondenten die in Brussel, Antwerpen of Gent wonen, ervaren minder negatieve ervaringen bij de zoektocht naar een woning dan respondenten die in Vlaanderen exclusief de centrumsteden wonen.

KENNIS ENGELS

Een betere kennis van het Engels blijkt samen te hangen met een hogere frequentie van negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar een woning.

TIJD

De frequentie van negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar een huurwoning is tussen 2017 en 2022 stabiel gebleven.

NEGATIEVE ERVARINGEN TIJDENS DE ZOEKTOCHT NAAR WERK*

5.4

Ik voldeed aan de eisen van een vacature, maar ik werd niet uitgenodigd voor een gesprek.

Het interimkantoor behandelde mij niet correct.

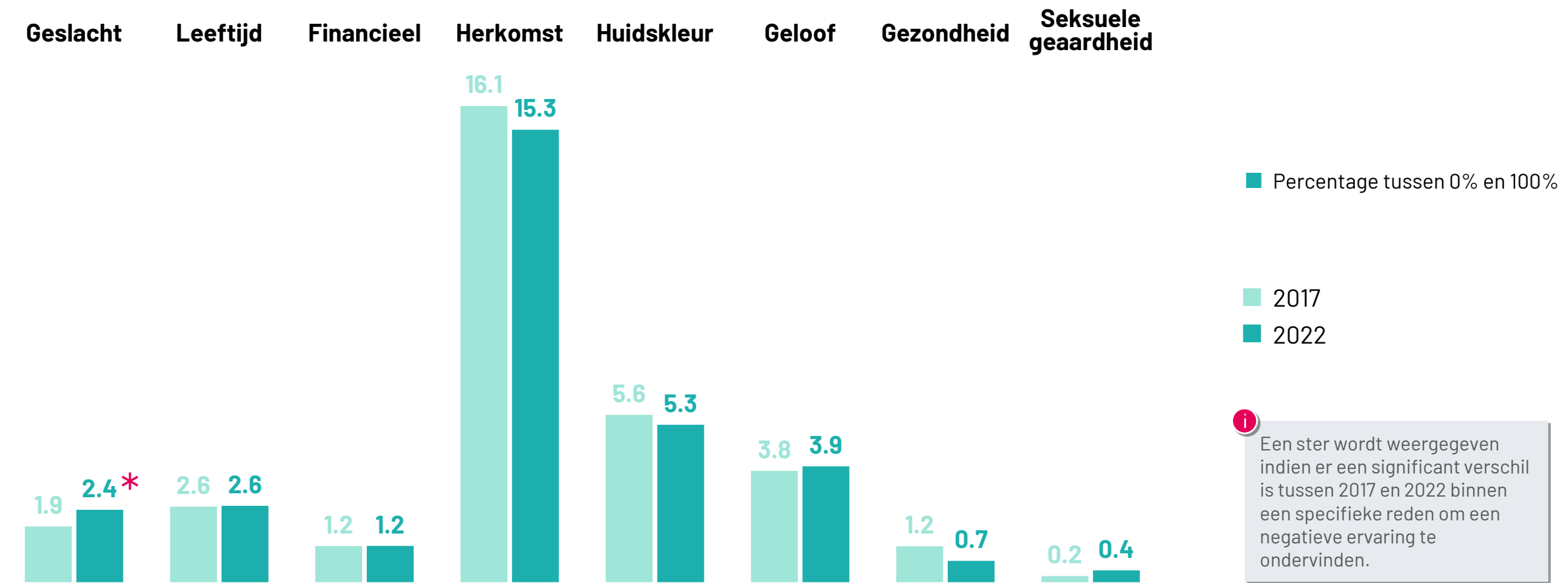
Ik kreeg niet dezelfde kansen als de andere kandidaten om me te bewijzen tijdens een sollicitatiegesprek.

Ik kreeg een job aangeboden die anderen niet willen. Bijvoorbeeld: een korte opdracht, een job met slechte uren, een slecht betaalde job, fysiek zwaar werk.

*In de voorbije 5 jaar, omwille van herkomst, huidskleur of geloof.

Redenen voor negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar werk in de voorbije 5 jaar: percentage tussen 0 en 100.

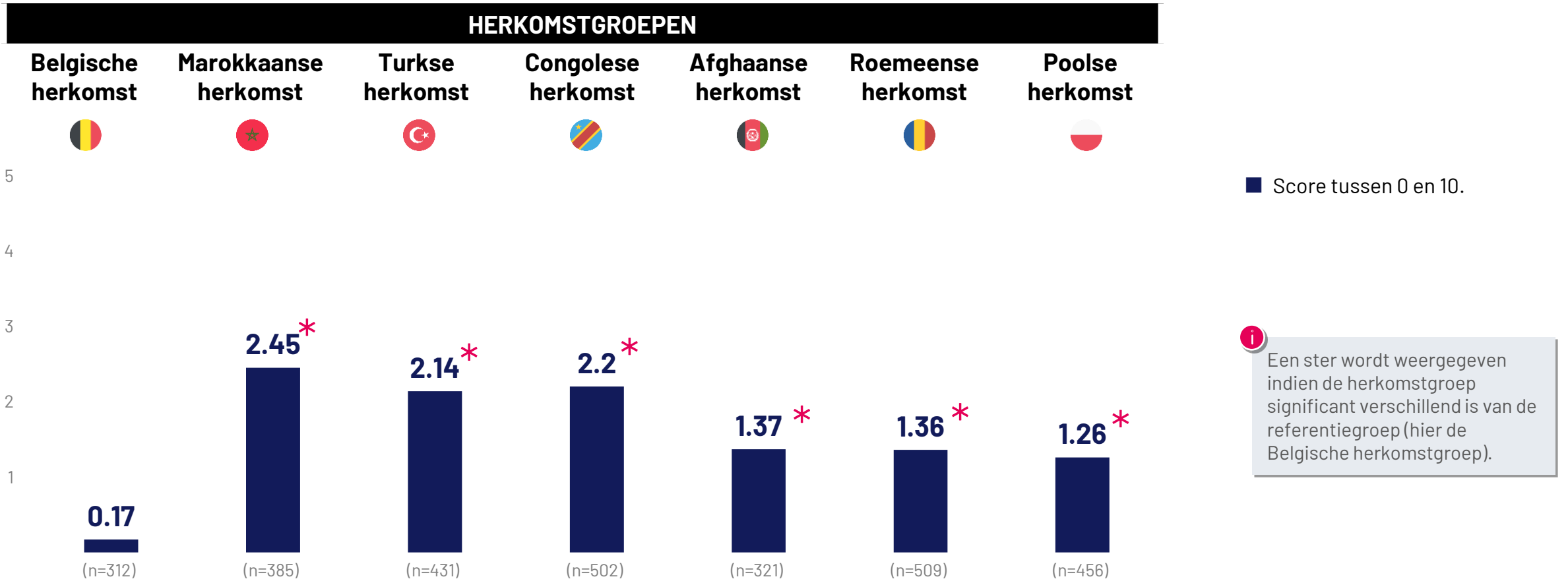
Er is enkel bij geslacht een significante stijging tussen de onderzochte periodes.

Vraag: Percentage negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar werk: percentage tussen 0 en 100.

Negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar werk in de voorbije 5 jaar (omwille van herkomst, huidskleur of geloof) : index op 10.

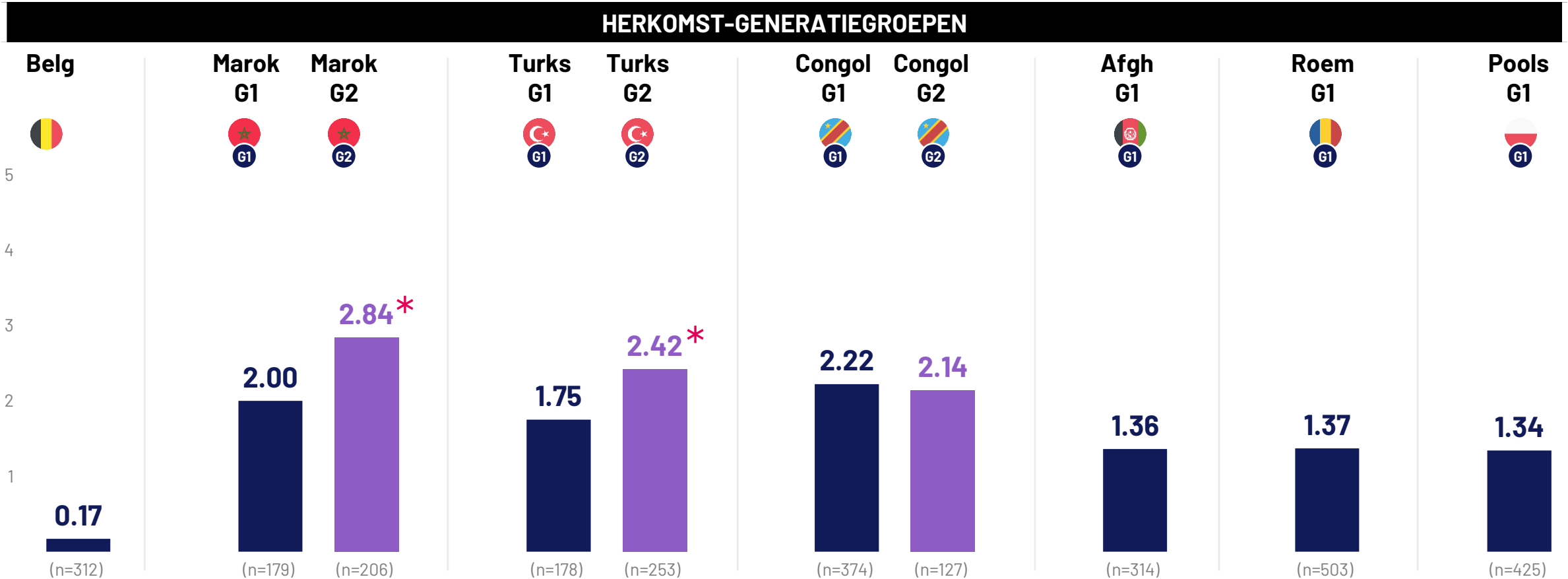
Personen van Marokkaanse herkomst hebben het vaakst negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar werk in de voorbije 12 maanden omwille van herkomst, huidskleur of geloof.

Vraag: Negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar werk: index op een schaal van 10 punten.

Negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar werk in de voorbije 5 jaar (omwille van herkomst, huidskleur of geloof) : index op 10.

De tweede generatie van Marokkaanse en Turkse herkomst hebben vaker negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar werk in de voorbije 12 maanden omwille van herkomst, huidskleur of geloof, dan de eerste generatie.

Een ster wordt weergegeven indien er significante verschillen zijn tussen de generaties binnen elke herkomstgroep.

Vraag: Negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar werk: index op een schaal van 10 punten.
De tweede generatie van Afghaanse, Roemeense en Poolse herkomst zijn omwille van de kleine steekproefomvang niet meegenomen in de analyse.

Score tussen 0 en 10.
G1 G2

Conclusies over de herkomstgroepen heen

FINANCIËLE SITUATIE

Hoe beter men rondkomt met het inkomen, hoe minder vaak men negatieve ervaringen ondervindt tijdens de zoektocht naar werk.

VRIENDEN VAN BELGISCHE HERKOMST

Het hebben van minstens vijf vrienden van een Belgische herkomst gaat gepaard met minder negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar werk.

KENNIS NEDERLANDS EN ENGELS

Een betere kennis van het Nederlands en Engels houdt verband met meer negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar werk.

TIJD

De frequentie van negatieve ervaringen tijdens de zoektocht naar werk is tussen 2017 en 2022 stabiel gebleven.

NEGATIEVE ERVARINGEN VAN ÉÉN VAN DE SCHOOLGAANDE KINDEREN*

5.5

Mijn kind is uitgescholden of gepest.

Er zijn met opzet spullen van mijn kind kapot gemaakt.

Mijn kind is bedreigd, geschopt of geslagen.

Een leerkracht behandelde mijn kind niet correct.

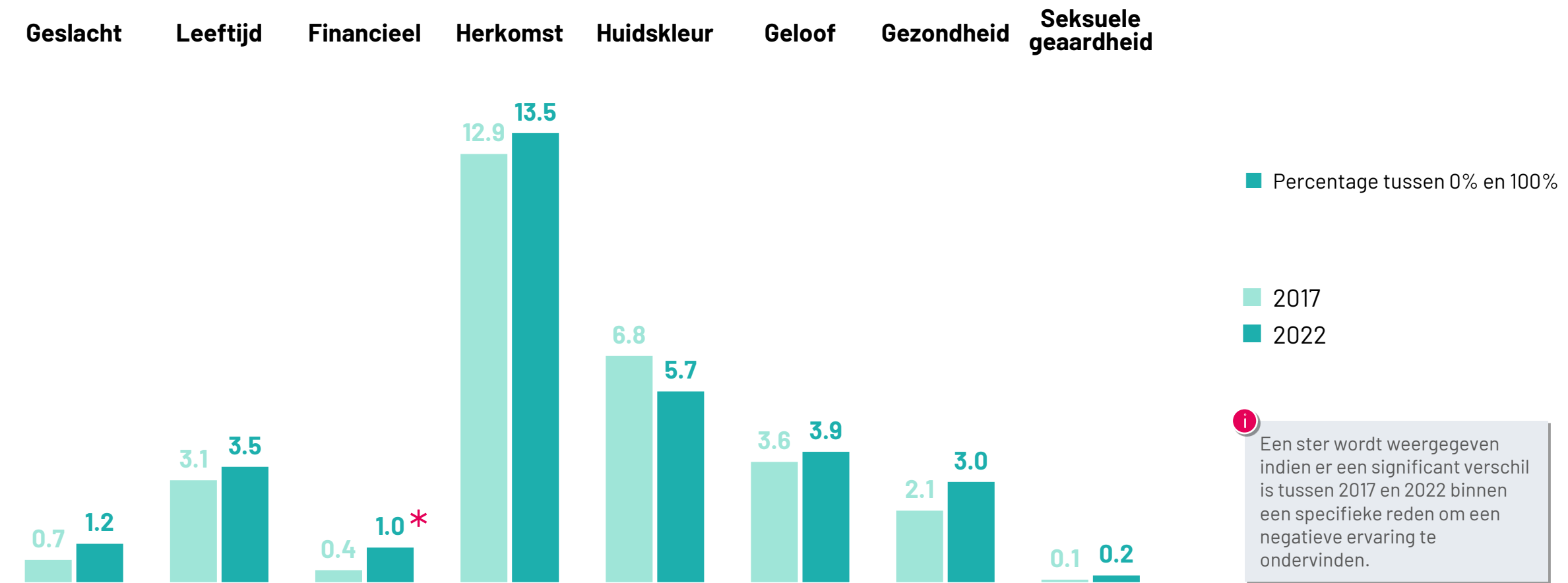
Mijn kind kreeg een te lage beoordeling.

Mijn kind kreeg het advies om een lagere studierichting te volgen, maar het kan een hogere richting aan.

*In de voorbije 12 maanden, omwille van herkomst, huidskleur of geloof.

Redenen voor negatieve ervaringen van één van de schoolgaande kinderen in de voorbije 12 maanden: percentage tussen 0 en 100.

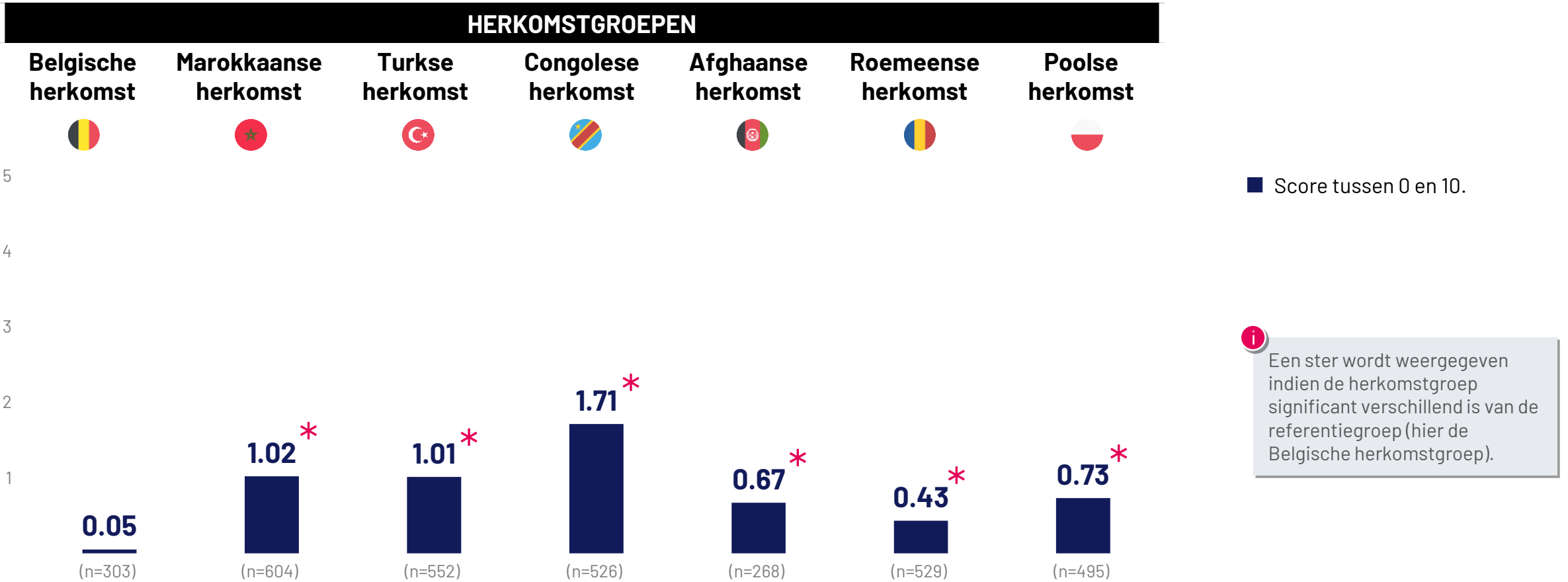
Enkel bij financiële situatie is er een verschil tussen 2017 en 2022.

Vraag: Redenen voor negatieve ervaringen van één van de schoolgaande kinderen: percentage tussen 0 en 100%.

Negatieve ervaringen van één van de schoolgaande kinderen in de voorbije 12 maanden (omwille van herkomst, huidskleur of geloof) : index op 10.

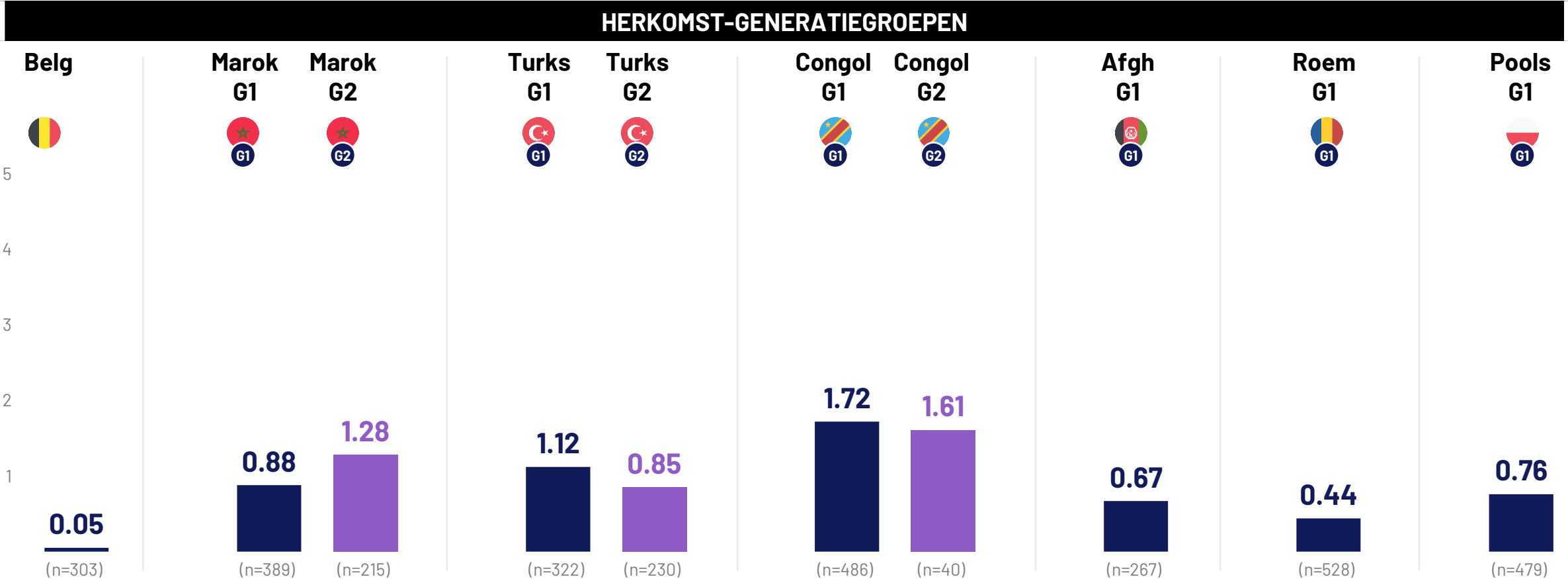
De schoolgaande kinderen van personen van Congolese herkomst ondervinden het vaakst negatieve ervaringen in de voorbije 12 maanden omwille van herkomst, huidskleur of geloof.

Vraag: Negatieve ervaringen van één van de schoolgaande kinderen: index op een schaal van 10 punten.

Negatieve ervaringen van één van de schoolgaande kinderen in de voorbije 12 maanden (omwille van herkomst, huidskleur of geloof) : index op 10.

Er zijn geen significante generatieverschillen in de frequentie van negatieve ervaringen bij schoolgaande kinderen in de voorbije 12 maanden omwille van herkomst, huidskleur of geloof.

Een ster wordt weergegeven indien er significante verschillen zijn tussen de generaties binnen elke herkomstgroep.

Vraag: Negatieve ervaringen bij één van de schoolgaande kinderen: index op een schaal van 10 punten.
De tweede generatie van Afghaanse en Roemeense herkomst zijn omwille van de kleine steekproefomvang niet meegenomen in de analyse.

■ Score tussen 0 en 10.
■ G1 ■ G2

Conclusies over de herkomstgroepen heen

FINANCIËLE SITUATIE

Hoe beter men rondkomt met het inkomen, hoe minder vaak de schoolgaande kinderen negatieve ervaringen ondervinden.

MATE VAN PRAKTISEREND GELOVIG

Meer praktiserend gelovig zijn gaat samen met vaker negatieve ervaringen hebben bij schoolgaande kinderen.

GEZINSSITUATIE

De schoolgaande kinderen van alleenstaande ouders hebben vaker negatieve ervaringen dan de schoolgaande kinderen van respondenten met partner en kinderen.

AANTAL JAREN IN BELGIË

Voor de eerste generatie geldt dat hoe langer men in België woont, hoe vaker de kinderen negatieve ervaringen hebben meegemaakt.

TIJD

De frequentie van negatieve ervaringen bij schoolgaande is niet significant veranderd tussen 2017 en 2022.

Verschillen tussen de herkomstgroepen

Leeftijd

- Belgische herkomstgroep: geen verband
- Marokkaanse en Congolese herkomstgroepen: een oudere leeftijd van de ouder is geassocieerd met meer negatieve ervaringen bij de schoolgaande kinderen

Voor herkomstgroepen die niet specifiek worden genoemd, geldt dat de effecten van de achtergrondkenmerken niet significant verschillen van de Belgische herkomstgroep, wat impliceert dat deze kenmerken een vergelijkbare associatie hebben met negatieve ervaringen van één van de schoolgaande kinderen als bij de Belgische herkomstgroep.

VRAGEN?

BEDANKT!